بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-A/215
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް: އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން / ގްރީންލައިޓް، ކ. ގުރައިދޫ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2023/HC-A/89
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން / ގްރީންލައިޓް، ކ. ގުރައިދޫ
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް: ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން

- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު
ފަނޑިޔާރު ފާތިމަތު ފަރްހީނާ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ޝަނީޒް އަބްދުﷲ

ނިމުނު ތާރީޚު: 12 މުޙައްރަމް 1447
07 ޖުލައި 2025

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޖު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯނު: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt·gov·mv ވެބްސައިޓް: www·highcourt·gov·mv

ހައިކޯޓުގައި ދަޢުވާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: (2022/HC-A/215)
02 މުޙައްރަމް 1444
31 ޖުލައި 2022

ހައިކޯޓުގައި ދަޢުވާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: (2023/HC-A/89)
16 ޝަޢުބާން 1444
09 މާރިޗު 2023

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** 136/VTR/2021
- **ނިންމި ތަން:** ވަޒީފާއިބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- **ބާވަތް:** ވަޒީފާއާބެހޭ
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 14 ޖޫން 2021
- **ނިމުނު ތާރީޚް:** 26 މެއި 2022

ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-A/215

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް
ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން
ޤާނޫނީ ވަކީލު: ސީނިއަރ އޮފިސަރ ހަސްނާ ހަބީބް
އޮފިސަރ ސަޢުދާ ހަމްދީ

އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް
އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން / ގްރީންލައިޓް، ކ. ގުރައިދޫ
ޤާނޫނީ ވަކީލު: އަޙްމަދު އަލީ / ހުޅުމާލެ ފްލެޓް 108-G-01
މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް / ހުޅުމާލެ ފްލެޓް 168-1-04

ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2023/HC-A/89

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް
އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން / ގްރީންލައިޓް، ކ. ގުރައިދޫ
ޤާނޫނީ ވަކީލު: އަޙްމަދު އަލީ / ހުޅުމާލެ ފްލެޓް 108-G-01
މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް / ހުޅުމާލެ ފްލެޓް 168-1-04

އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް
ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން
ޤާނޫނީ ވަކީލު: ސީނިއަރ އޮފިސަރ ހަސްނާ ހަބީބް
އޮފިސަރ ސަޢުދާ ހަމްދީ

ވަޒީފާއާބެހޭ - ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން - ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި 282 ވަނަ މާއްދާ - ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) - ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާ - ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޢާހަދާތައް - މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން - ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) - ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1)

ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު

މައްސަލައިގެ ތަޢާރުފު

1. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން (މީގެ ފަހުން "ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން") ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހަޅައިފައެވެ. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވަނީ ކ. ގުރައިދޫ، ގްރީންވޭލީ، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A022137) (މީގެ ފަހުން "އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން") ގެ މައްޗަށެވެ. މި މައްސަލަ ބަލާފައިވަނީ މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/215 ޤަޟިއްޔާއިންނެވެ.

2. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/215 ޤަޟިއްޔާ ހުކުމްކުރުމުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ރައްދުވާގޮތަށް އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅައިފައެވެ. އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ޤަޟިއްޔާ ބަލާފައިވަނީ މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/89 ޤަޟިއްޔާއިންނެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާގޮތް

3. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަކީ ކ. ގުރައިދޫ ޚާއްޞަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަރުކަޒުގައި އިމާމުގެ މަގާމު 11 ޖުލައި 2007 އިން ފެށިގެން އަދާކުރަމުން ގޮސްފައިވާ މީހެކެވެ.

4. ކ. ގުރައިދޫ ޚާއްޞަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަރުކަޒުގައި ހިނގާދިޔަ ހާދިސާއަކާ ގުޅިގެން، 04 (ހަތަރެއް) ކުއްޖަކަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ޖިންސީ ގޯނާ ލިބިފައިވާކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައެއް ތަހުޤީޤުކުރުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއަށް ހުށަހަޅާފައިވާތީ، ދިވެހި ސިވިލް

ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން އޮފީހަށް ނުކުމުން މަނާކޮށްދިނުމަށް އުޅި މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ، ފެމިލީ އެންޑް ހިއުމަން ރައިޓްސްއިން ހުށަހަޅާފައިވާތީ، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 224 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) އަދި (3) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރަ ލިބޭ ގޮތަށް އޮފީހަށް ނުކުމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު ONM/L/2012/13 (06 ނޮވެންބަރު 2012) "އޮފީހަށް ނުކުމުން މަނާކުރިކަން އަންގާ ލިޔުން" އިން މަނާކޮށްފައިވެއެވެ.

5. އެއަށްފަހު، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު ނިމެންދެން، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 224 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) އަދި (3) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރަ ލިބޭ ގޮތަށް އޮފީހަށް ނުކުމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު ONM/L/2012/18 (10 ޑިސެންބަރު 2012) "އޮފީހަށް ނުކުމުން މަނާކުރިކަން އަންގާ ލިޔުން" އިން މަނާކޮށްފައިވެއެވެ.

6. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލަ ތަޙުޤީޤު ކުރުމަށްފަހު، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނާމެދު ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ޑިސިޕްލިނަރީ ބޯޑަށް ހުށަހަޅާފައިވާތީ، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އެ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށް އޮފީހަށް ނުކުމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު ONM/L/2013/8 (22 އޮގަސްޓު 2013) "އޮފީހަށް ނުކުމުން މަނާކުރިކަން އަންގާ ލިޔުން" އިން މަނާކޮށްފައިވެއެވެ.

7. މިގޮތުން 25 އޮގަސްޓު 2013 ގެ ނަންބަރު HPSN-MC/2013/01 ސިޓީއިން ހާއްސަބަޔަކަށް ބޭނުމާ މިހުގެ ގަރާރުގެ ފަރުމާން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް އަންގާފައިވެއެވެ.[1]

---

[1] މި ސިޓީގައިވަނީ 22 އޮގަސްޓު 2013 އިން ފެށިގެން، ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް އޮފީހަށް ނުކުމުން، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން މަނާކޮށްފައިވާކަން، އެކަން އެންގުމުގައެވެ.

8. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާއިން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރުންއާއި އިތުރު 03 (ތިނެއް) ފަރާތެއްގެ މައްޗަށް އިތުބާރުކުރެވޭ މަޤާމެއްގައި ހުރެ ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ދަޢުވާ 20 މެއި 2013 ގައި ކުރެވުނެވެ. މި މައްސަލަ 19 ޑިސެންބަރު 2017 ގައި ނިމިފައިވަނީ އިތުބާރުކުރެވޭ މަޤާމެއްގައި ހުރެ ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުށް، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންއާއި އަދި އިތުރު 03 (ތިނެއް) ފަރާތެއްގެ މައްޗަށް ސާބިތުނުވާކަމުގައެވެ.

9. އެހެންކަމުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ވަޒީފާގުޅޭ ކަންކަން ސާބިތުކުރުމަށް އެ ފަރާތުން އެތައް ސިޓީ ފޮނުވާފައިވާކަން އެނގެއެވެ. މި ސިޓީތަކުގެ ޖަވާބުގައި އަންނަނިވި ކަންކަން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނާ ހިއްސާކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

9.1 މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުގެ ނަންބަރު 23-ES/INDIV/2018/750 (01 އޭޕްރީލް 2018) "މުވައްޒަފުން ފޮނުވާ ސިޓީގެ ޖަވާބު" ގައި ހަވާލާދީފައިވާ ސިޓީގައި ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ޝަރީޢަތުން ނިމިފައިވީނަމަވެސް، އެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން ސާބިތުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ހުރިހާއެކު އެކަން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅާފައިވާކަމަށް، އެކަންކަން ސާބިތުވުމުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ހުށަހަޅާފައިވާ ކަންކަމުގައި ގޮތެއް ނިންމާނުކަން.

9.2 ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ނަންބަރު 188-ER/ASJ/2020/352 (22 ނޮވެންބަރު 2020) "އަމިއްލަ މީހުން ފޮނުވާ ސިޓީގެ ޖަވާބު" ގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައްސަލައިގައި ގޮތެއް ނިންމުމުގެ މަސައްކަތް އެ ކޮމިޝަނުން ކުރަމުންދާކަން.

9.3 ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ނަންބަރު 188-ER/INDIV/2021/96 (04 އޭޕްރީލް 2021) "އަމިއްލަ މީހުން ފޮނުވާ ސިޓީގެ ޖަވާބު" ގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ވަޒީފާއާ ގުޅޭ ގޮތުން ގޮތެއް ނިންމުމުގެ މަސައްކަތް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތަށް، ފޮނުވި އެންމެ

ސޯޝަލް ސަރވިސަސްއާއި ކޮމިޝަނާއި ދެމެދުން ކުރިއަށް ގެންދާނަމަވާތީއާއި، އަދި އެ ކަމާ ދެކޮޅަށް ނިންމާ ގޮތެއް ހިއްސާކުރައްވާފައެވެ.

10. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 19 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން، 12 މޭ 2021 ގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ޚާއްޞަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަރުކަޒުގެ އިދާރާގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު (2)CSC/2021/00490 (12 މޭ 2021) "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެއްވި ޗިޓު" އިން އެނގެއެވެ.

11. ކ. ގުރައިދޫ ޚާއްޞަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަރުކަޒުގައި އިދާރީއެއްގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުރުމުގައިވިޔަސް އަދި ނުކުރުމުގައިވިޔަސް ޖިނާއީ އަމަލެއް ހިންގާފައިވާކަމަށް ބެލެން ދުސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ގެއްލުވާލުމުން 12 މޭ 2021 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، 22 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް މުސާރަ ނުލިބި ގޮތަށް ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކުރެވިފައި، އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އަނބުރާ ރުޖޫޢަކުރާ ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާއި އިތުރުގަޑީގެ ފައިސާ ނަގައިދިނުމަށްއެދި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަކީ 23 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާ ވަކިވެފައިވާ ފަރާތެއްކަމަށް ނުބެލުމާއި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނީ ގާނޫނާއި ގަވާއިދާއި އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕެންޝަން ފަންޑުގެ ގޮތުން ފައިސާ ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވާތީއާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ ދުވަސްތަކަށް ޕެންޝަން ފަންޑަށް ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ޖަމާކުރަންޖެހޭ މުސާރައިގެ 7% އެއްވެސް މަހެއް އުނިކުރުމަކާނުލައި ޕެންޝަން ފަންޑަށް ޖަމާކޮށްދިނުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށްދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއަށް ނުނިކުމެ ހުރެވުނު ޖެހުނު ސަބަބުން ނަފްސާނީ ގޮތުންނާއި މާލީ ގޮތުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ވަޒީފާ އިއާދަކުރެވޭ ދުވަހާ ހަމައަށް ވަޒީފާ ނުނިކުމެވޭ ދުވަސް ކޮންމެ ދުވަހަކަށް -/500ރ. (ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށާއި، ޝަރީޢަތް ޚަރަދު ހޯދުމަށް

ކުރަންޖެހުނު ޤާނޫނީ މަސައްކަތަކަށް -/15,000ރ. (ފަނަރަހާސް ރުފިޔާ) ޚަރަދުވެފައިވާތީ، އެ ފައިސާ ނަގައިދިނުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށްދިނުމަށް އެދި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ރައްދުވާގޮތަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިއެވެ.[2] މި މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާފައިވަނީ އެ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގެ ގޮތުގައެވެ.

12. މި މައްސަލައަށް ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ގޮތުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީ، ވަޒީފާ އަނބުރާ ރުޖޫޢުކޮށްދިނުމާ އަދި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދޭންޖެހޭ ޤާނޫނީ ހަމައެއްނެތް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެ ގޮތުން މައްސަލަ ނިންމައިދިނުމަށެވެ.[3]

13. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުންނާއި އިތުރު އިސްތިއުނާފެއް ގޮތުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމިގޮތް

14. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ؛

14.1. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ކ. ގުރައިދޫ ހާއްސަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަރުކަޒުގައި އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) (މީގެ ފަހުން "ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު") ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން

---

[2] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގެ "މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓު" ގެ މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ

[3] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގެ "މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓު" ގެ ފަރާތްތަކުގެ ހުށަހެޅުން ކަންކަމުގެ 4 ވަނަ ނަންބަރު

ވަކިކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެންކަމުގައި ބެލެވޭތީ، މި ސަބަބަށްޓަކައި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) ޤާއިމުކުރެވިފައިވާކަން ބެލެވޭތީ، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން އެދިފައިވާ ފަދައިން އެ ފަރާތް ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަމުރުކުރާނެ ހަމައެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

14.2. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާއިމުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަން ބެލެވެން ނެތުމީ، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަކިކުރި ކުރުމަކީ 'އަންފެއަރ ޑިސްމިސަލް' (unfair dismissal) އެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

14.3. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިނުވާ ސަބަބަށްޓަކައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ނަގައިދޭ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނުއިރު މަހަކަށް ލިބެމުންދިޔަ އުޖޫރައިގެ ނިސްބަތުން 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ އުޖޫރައަށްވާ 32,661/-ރ. (ތިރީސްދެހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް އެކެއް ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅައި،

14.4. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ނުކުމުން މަނާކުރި ތާރީޚުކަމުގައިވާ 22 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުކަމުގައިވާ 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންއަށް އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި ބައްދުވާ ޖުމްލަ 813,488/-ރ. (އަށްލައްކަ ތޭރަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ އަށްޑިހަ ރުފިޔާ) ނުލިބިބާކީކަން ބެލެވޭތީ، މި ފައިސާއާއި، މައްސަލަ ބައްދުވި ފަރާތުން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންއަށް 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, އަދި 2021 ވަނަ އަހަރުގެ ރަމަޟާންމަހުގެ އިނާޔަތްތަކާ ފައިސާ

ދީފައިނުވާކަން ބުރަވެވޭތީ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ހަރަކާތްތަކުގެ ރަމަޟާން މަހުގެ އިނާޔަތުގެ ގޮތުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް ރައްދުވާ ޖުމްލަ -/25,043ރ. (ފަންސަވީސްހާސް ސާޅީސް ތިން ރުފިޔާ) އަދި މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން އެ ފަރާތަށް ދޭންޖެހޭ ފައިސާކަމުގައި ކަނޑައަޅައި،

14.5 އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު އަދަދުތަކުގެ ޖުމްލައަދަދާ ފައިސާގެ އަދަދު 26 ޖޫން 2022 އިން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް ދެއްކުމަށާ ދިނުމަށްފަހު އެކަން ހަމަޖެހުނުކަމާ 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިޔުމުން އެންގުމަށް މައްސަލަ ރައްދުވި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަންގައި އަމުރުކުރަމެވެ.

15. މި ނިންމުމަށް ވާސިލުވެވިފައިވަނީ އަންނަނިވި ކަންކަމަށް ބިނާކޮށެވެ.

15.1 އެއް ކުށަކަށް ތުހުމަތު ކުރެވުން އެއް ތަޙުޤީޤުކުރަމުން ދިޔަތީ ހިނދު 04 (ހަތަރެއް) މަހުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިބްރާހީމް އަޝްރަފް ސަސްޕެންޑްކުރުމުން 12 ޖޫން 2021 އާ ހަމައަށް ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައިގެން ރިޢާޔަތް މުސާރައިގެ ހުރިހާ އިނާޔަތްތަކާއި އަމަލުކުރި ގޮތަށް މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން އަމަލު ނުކުރުމަކީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާފަދަ ތަފާތުކުރުމެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވީ، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން 02 މާރިޗް 2022 ގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢާ އަޑުއެހުމުގައިކަމަށްވާތީ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންތައްތަކާ ދެފުށުން ހުށަހެޅުނުވެސް ވަކި ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިނުވާކަމެވެ.

15.2 މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ދުސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވޭތޯ ބެލުމުގައި،

15.2.1 ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ތަޢާރަފުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ މުވައްޒަފަކު ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތްތަކުގައިކަމާއި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ސިވިލް

ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 19 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުންކަން އެ ފަރާތަކުން ދީފައިވާ ޖިހުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، މި ނަންބަރުގައިވާ ކަންކަން ސާބިތުވާތޯ ބަލަންޖެހޭނީ ދެކޭކަމުގައެވެ.

15.2.2. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ސަބަބުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، ކުޅެކުދިންނަކަށް ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާކަން މަދަނީ މިންގަނޑުން ސާބިތުވާތީކަމަށާއި، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 19 ވަނަ ނަންބަރުގައިވަނީ ކުރުމުގައިވިޔަސް އަދި ނުކުރުމުގައިވިޔަސް ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގައިފިނަމަ، އެ ކުށެއްގެ ކުޑަ ބޮޑު މިނަން ބަލައި، ވަޒީފާގެ ފަންތި ދަށްކުރުމާއި، ވަޒީފާއަށް ނުކުތުމަށް މަނާކުރުމާއި، ނުވަތަ އެންމެ ފުރަތަމަ ފިޔަވަޅުގެ ގޮތުގައި ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެކަމުގައެވެ.

15.2.3. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މައްޗަށް އުފުލުނު ދައުވާގައި އިތުބާރުކުރެވޭ މަޢުލޫމާތުގައި ހުރި ކުޅެކުއްޖަކާމެދު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުށް އެ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ސާބިތުނުވާކަމަށް އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައެޅިނަމަވެސް، މިފަދަ ޖިނާއީ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެންވެސް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ފަދަ އިދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގައި ސާބިތުވާންޖެހޭ މިންގަނޑުން (balance of probabilities) އެ ބުރުދަނެއް ސާބިތުވާތޯކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ **ރީތި ރަށް ރިސޯޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. އަލީ މުނާޒް**[4] ޤަޟިއްޔާއާއި މި ބާވަތުގެ އެހެން ޤަޟިއްޔާތަކުން އެނގެން އޮންނާނީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ބާރަކެއް އުފަންވާ މިންވަރަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި

---

[4] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/24 ޤަޟިއްޔާ

ފަރާތުގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ތުހުމަތު ސާބިތުވޭތޯ ބަލަންޖެހޭނީ މަދަނީ މިންގަނޑުންކަމުގައެވެ.

15.2.4. މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ނަންބަރު LC-2012/17476 ކޭސް ރިޕޯޓް ބެލުމުން، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން 04 (ހަތަރެއް) ކުޑަކުދިންނާ ސުވާލުކުރުމުން، މި ކުދިން ފުރުއާން ކިޔަވަން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ގާތަށް ދިޔުމުން، މި ކުދިންނާމެދު އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާކަމަށް އެ ކުދިން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމުގައެވެ.

15.2.5. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 8 ވަނަ ނުކުތާގައި، އާމިނަތު ޝަރީފް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ބަޔާންދެމުން، ފުރުއާން ޓީޗަރުގެ ފަރާތުން ގެއްލުންކޮށްފައިވާކަން ކުދިންނާބެހޭ ގޮތުން އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ތަޙްޤީޤުކުރިއިރު ފާހަގަކުރެވޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމުގައެވެ.

15.2.6. މި ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ ތެރެއިން 9 ވަނަ ނުކުތާގައި، ޢާއިޝަތު އިބްރާހީމް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ހެކިބަސް ދެމުން، އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ތަޙްޤީޤުކުރިއިރު ފުރުއާން [illegible] ކަމުގައިވާ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމުގައެވެ.

15.2.7. މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓުތަކާއި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާއިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ކުޑަކުދިންތަކާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާކަން މަދަނީ މިންގަނޑުން ސާބިތުވާކަމުގައެވެ.

15.2.8. ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތާއި މުވައްޒަފާއި ދެމެދުގައި އޮންނަ ވަޒީފާގެ ގުޅުމުގައި ހިމެނޭ އެންމެ މައިގަނޑު އެއް ސިފަކަމަށްވާ ދޭ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮންނަންޖެހޭ އިތުބާރާއި އަމާނާތްތެރިކަން ގެއްލިފައިވާކަމަށް ބުރަވެވޭ ސަބަބަށްޓަކައި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެފަދަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެންކަމުގައި ބުރަވެވޭކަމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވެފައިވާކަން ކަނޑައަޅަންޖެހޭކަމުގައެވެ.

15.3. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވޭތޯ ބެލި ބެލުމުގައި،

15.3.1. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވަނީ އެ ފަރާތުގެ ބަޔާން ހޯދުމަށްފަހުގައިކަން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ، ފެމިލީ އެންޑް ސޯޝަލް ސަރވިސަސްގެ ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް 26 ޖަނަވަރީ 2021 ގައި ދީފައިވާ "ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ފުރުޞަތު" ނަން ބުނުމުން އުނގެން އޮންނަމަވެސް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ކުރެވުނު ތުހުމަތު އިދާރީ ގޮތުން ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ ސާބިތުކުރުމުގެ ބޭނުމަށް މައްސަލަ ބަލާ ފަރާތުން ތަޙްޤީޤު ރިޕޯޓް ހުށަހަޅައިދީފައިނުވާކަމެވެ.

15.3.2. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާބެހޭ ތަޙްޤީޤުކުރުމުން މައްސަލައިގެ ތަޙްޤީޤު ރިޕޯޓަށް އެ ފަރާތުން 27 އޮކްޓޫބަރު 2020 ގައި އިތުރުކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވަނީ 12 މާޗު 2021 ގައި ކަން އެނގޭއިރު، މިއީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައްސަލަ ތަޙްޤީޤު ފަރާތުން ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ފަދަ ސަބަބަކާއި ގުޅިގެން މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެ އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް

ވުރެ ދިގު މުއްދަތެއްކަމަށާއި، މިއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުކަމެއްކަމުގައެވެ.

15.3.3. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަމެއްނެތިކަމަށް ބެލެވޭކަމުގައެވެ.

15.4. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވީނަމަވެސް، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިނުވާތީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އަދުލުވެރި ބަދަލެއް ނަގައިދޭންޖެހޭކަމަށް ދޭހަވާކަމަށާއި، ބަދަލެއް ނަގައިދިނުމުގައި ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ **ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕލކ ވ. އިސްމާއީލް މަސްޢޫދު**[5] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަމަށާއި، އެކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނުއިރު އެ ފަރާތަށް ލިބެންހުރި މަހު އުޖޫރައާއި، ސަރވިސް އެލަވަންސާއި، ސަރޗާޖް އޮން ކޯލް އެލަވަންސާއި، ނޯޓިސް ޕީރިއަޑް އެލަވަންސްގެ ނިސްބަތުން 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ އުޖޫރައާ އަދުލުވެރި މިންވަރެއްކަމަށް ބެލެވޭކަމުގައެވެ.

15.5. މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ޑިއުޓީއަށް ނުކުތުން މަނާކުރި ތަންފީޒުކުރުމުގައިވާ 22 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތަންފީޒުކުރުމުގައިވާ 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވާ އެދުމަށް ޤާނޫނީ ގޮތުން ނަޒަރުކޮށް ބެލުމުގައި،

15.5.1. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ނަންބަރު ONM/L/2013/8 (22 އޮގަސްޓް 2013) ލިޔުމުގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ނުކުތުން މަނާކޮށްފައިވަނީ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެ

---

[5] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/142 ޤަޟިއްޔާ

ފަރާތުގެ މައްސަލަ ކުރުވުނު ތުހުމަތުގެ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެންކަން އެނގެން އޮންނާނެކަމަށާއި، މި މާއްދާގައި "...ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމުން، އެ މުވައްޒަފެއްގެ މައްސަލަ ކުށް ސާބިތުނުވާ މައްސަލަ ނިމިއްޖެނަމަ، އޮފީހަށް ނުނުކުތުނު ހުރި ދުވަސްތަކުގެ މުސާރަ ދޭންވާނެއެވެ." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި 19 ޑިސެންބަރު 2017 ގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްސަލަ ކުށް ސާބިތުނުވާކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ހާލަތުގައި، ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކުރި ތާރީޚުކަމުގައިވާ 22 އޭޕްރިލް 2013 އިން ފެށިގެން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ތާރީޚުކަމުގައިވާ 19 ޑިސެންބަރު 2017 ގެ ނިޔަލަށް ހިނގައިދިޔަ މުއްދަތަށް އެ ފަރާތަށް ހައްޤުވާ އެންމެހާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކުގެ ޖުމްލަ އަދަދަށްވާ ފައިސާއަކީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ދިނަންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަމުގައި ބެލެވޭކަމުގައެވެ.

15.5.2. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްސަލަ ކުށް ސާބިތުނުވާކަމަށް 19 ޑިސެންބަރު 2017 ގައި ކަނޑައަޅާފައިވިނަމަވެސް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ވަޒީފާއާ ގުޅިގެން ދޫކޮށް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ 03 (ތިނެއް) އަހަރު ފަހުން 12 މޭ 2021 ގައިކަމެވެ.

15.5.3. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 257 ވަނަ މާއްދާގައި، ވަކި އުޞޫލުތަކެއްގެ ދަށުން މުސާރަ ދޫކޮށްލަން ނުވަތަ ނުދޫކޮށްލަން މުވައްޒަފުން އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކުރުމުގެ ބާރު ސިވިލް ސަރވިސްއަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ބަޔާންވެފައިވާނަމަވެސް، މި މައްސަލައިގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްސަލަ ތުހުމަތުކުރެވުނު ޖިނާއީ ކުށް ސާބިތުނުވާކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ކަނޑައެޅި ތާރީޚުން ފެށިގެން އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން

ވަކިކުރި ތާރީޚުގެ ނިޔަލަށް އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ސަސްޕެންޑްކޮށްފައިވަނީ މުސާރަ ލިބޭގޮތަށް ނުވަތަ މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް ކަން އެނގެން ނެތްކަމެވެ.

15·5·4· މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްގެ ނަންބަރު 23-ES/INDIV/2018/750 (01 އޮގަސްޓް 2018) "މުވައްޒަފުން ޒާބިތާ ސިޓީގެ ޖަވާބު" އަށް ބެލުމުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްޗަށް ޖިނާއީ ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ޝަރީޢަތުން ނިންމާފައިވާނަމަވެސް، އެ ފަރާތް އަނބުރާ ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢުކުރުމާމެދު ވަކި ގޮތެއް ނިންމާފައިނުވާނީ އެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން އިތުރަށް ސާފުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ހުރުމާއެކު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހަށް ހުށަހަޅާފައިވާކަން އެނގެންއޮންނާތީ، އެ ފަރާތުގެ ސަސްޕެންޝަންގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވަނީ އެ ފަރާތާމެދު ކުރެވުނު ތުހުމަތު އިދާރީގޮތުން ތަހުގީގުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައިކަން އެނގޭކަމެވެ.

15·5·5· އެހެނަސް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި އަދި އެ ޤާނޫނުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) މި މައްސަލައަށް ތަތުބީޤުކުރާއިރު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި މުސާރައިން އުނިކުރެވޭން ހާލަތްތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ހާލަތެއް ދިމާވެފައިވާނަމަ، އެ މާއްދާގެ ދަށުން މުސާރަ ނުދީ ހިފެހެއްޓުން ލާޒިމުވާކަމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުވެފައިނުވަނީ މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުގެ އެންގުމުގެ މަތިން ކަމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މުސާރަ ނުދީ ހިފެހެއްޓޭނެ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށާއި، އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ހާލަތު މި މައްސަލައިގައި ދިމާވެފައިނުވާތީ، އެ ފަރާތުގެ ސަސްޕެންޝަން މުއްދަތު އިތުރުކުރުން ތަތުބީޤުކުރެވޭނީ 20 ޑިސެންބަރު 2017 އިން ފެށިގެން އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާއި ހަމައަށް، އެ ފަރާތް ވަޒީފާއަދާކުރި މުއްދަތު

މެދުނުކެނޑޭކަމަށް ބަލައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 50 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު މުއްދަތަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް މަހު އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި ޖުމްލަ ލިބެންޖެހޭ ފައިސާއަކީ އެ ފަރާތަށް ހައްޤުވާ ފައިސާކަމަށް ބުރަވެވޭކަމުގައެވެ.

15.5.6. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް ފަހު، އެ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނަށް 4 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ގެނެވުނު އިސްލާހަށް ފަހު، އެ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން މި މައްސަލައިގައި ހޯދިފައިވާ 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, އަދި 2021 ވަނަ އަހަރުގެ ރަމަޟާން މަހުގެ އިނާޔަތް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ދޫކޮށްނުދެވުނުކަމުގައި ބުރަވާކަމުގައެވެ.

15.5.7. މި މައްސަލައިގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ސަސްޕެންޝަންކޮށްފައިވާ މުއްދަތަށް ލިބެންޖެހޭ ބަނދު ދުވަހުގެ އެލަވަންސާއި އިތުރު ގަޑީގެ ފައިސާއަށް އެދިފައިވީނަމަވެސް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނަށް 6 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް ބަދަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިންވެސް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކަށް (މިސްކިތް މުދިމުންނާއި މިސްކިތް މަސައްކަތު މީހުން) އެ ޤާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާއާއި، 37 ވަނަ މާއްދާއާއި 38 ވަނަ މާއްދާއިން އިސްތިސްނާވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، އެ ފަރާތަށް ލިބެންޖެހޭކަމަށް ބުނާ ބަނދު ދުވަހުގެ އެލަވަންސާއި އިތުރު ގަޑީގެ ފައިސާ ބުނެގެން ވަކި ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅަން ނުފެންނަކަމުގައެވެ.

15.5.8. މި މައްސަލައިގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ސަސްޕެންޝަންކޮށްފައިވާ މުއްދަތަށް ލިބެންޖެހޭ ރިސްކް އެލަވަންސަށް އެދިފައިވީނަމަވެސް، ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުންނަށް ދޭ

އެލަވަންސްތަކާބެހޭ އުސޫލުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި ރިސްކް އެލަވަންސް ދޭނީ، މަސައްކަތަށް ނުކުންނަ ދުވަހަކު މަސައްކަތުގައި މިފަދަ ރިސްކަކަށް ކުރިމަތިލާންޖެހޭ ކޮންމެ ދުވަހަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ސަސްޕެންޝަންގެ މުއްދަތުގައި އެފަދަ ރިސްކަކަށް ހުށަހެޅިފައިނުވާކަން އެނގެން އޮންނާތީ، ރިސްކް އެލަވަންސް ނަގައިދެވޭނެ ޤާނޫނީ ހަމައެއް އޮތްކަމަށް ނުދެކޭކަމުގައެވެ.

15.5.9 ވަޒީފާއަށް ނުނިކުމެ ހުންނަން ޖެހުމުގެ ސަބަބުން ނަފްސާނީ ގޮތުންނާއި މާލީ ގޮތުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ވަޒީފާއަށް ނުނިކުމެ ހުންނަންޖެހުނު ކޮންމެ ދުވަހަކަށް ރ.500/- (ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވިނަމަވެސް، މި ގެއްލުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ސާބިތުކޮށްދީފައިނުވާތީ، މި ފައިސާ ނަގައިދިން ޤާނޫނީ ހަމައެއް އޮތްކަމަށް ނުދެކޭކަމުގައެވެ.

15.5.10 ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަމަށް ޚަރަދުކުރި ޖުމްލަ ރ.15,000/- (ފަނަރަހާސް ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވިނަމަވެސް، ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި ކަމަކަށް ވަކީލެއް ހިފުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާކަން އެނގެން ނެތުމުން، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2015/R-20 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދު 2015) ގެ 48 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މި ފައިސާ ނަގައިދިން ޤާނޫނީ ހަމައެއް އޮތްކަމުގައި ބުރަވެވެން ނުދެކޭކަމުގައެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް

16. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާ ގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފުކަމުން، އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި

ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ އަންނަނިވި 04 (ހަތަރެއް) ނުކުތާތަކެވެ.[6]

އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ؛

16.1 އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މައްޗަށް ކުރެވުނީ ޚާއްޞަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މަރުކަޒުގެ ކުދިންތަކަކަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ ތުހުމަތުތަކަށް އެނގޭއިރު، މިފަދަ ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ފަރާތަކީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އޭ ފަރާތުގެ ވަޒީފާއާމެދު ގޮތެއް ނިމެންދެން (ތަޙުޤީޤު ނިމެންދެން) މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށް އޮފީހަށް ނުކުމެން މަނާކުރުވިދާން ފަރާތެއްކަން އެނގޭއިރު، 01 ޖެނުއަރީ 2014 އިން ފެށިގެން 12 މާ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ހިނގައިދިޔަ މުއްދަތަށް މުސާރަ ނަގައިދީފައިވަނީ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފަށް، އަދި އެ ފަރާތުގެ ވަޒީފާއާމެދު ނިމުނު ގޮތަކީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުންކަމުގައި ވީމަ، ރިޓަޔަރކުރުމަކާ ނުލައި، އަދި އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުވިދާން ޙައްޤެއް އޮވޭ މައުސޫލް އަދުލުވެރިކަން ގާއިމުވެފައިވާ މަސްލަޙަތާ ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ އާއި،

16.2 އާންމު އުޞޫލުގެ ގޮތުން ވަޒީފާގެ މައްސަލަތަކުގައި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި (ގެއްލިފައިވާ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމުގައި) މުޅި މުއްދަތުގައި ގެއްލިފައިވާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަކީ ލާޒިމުކަމެއް ނޫންކަމަށާއި، މުވައްޒަފުން ބޭއިންސާފު މުއައްސަސާއިން ނުލިބޭ ގޮތަށް ބަދަލު ނަގައިދޭންޖެހޭކަމަށާއި، މިފަދަ ޙާލަތުގައި އެ ފަރާތުން ގެއްލުން ކުޑަކުރަން މަސައްކަތްކޮށްފައިވާކަމުގެ އާއި އެހެން ވަޒީފާއެއް ހޯދުމަށް އެ ފަރާތުން މަސައްކަތްކޮށްފައިވާކަން އާދަޔާއި ހިލާފުން ގެއްލިފައިވާ ތަރުތީބުވެފައިވާކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ

---

[6] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފުގެ ފޯމުގައި، އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން 06 (ހައެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅުއްވާފައިވީނަމަވެސް، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން 05 ޖޫން 2024 ގައި ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ދަންނަވާފައިވަނީ އެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ 06 (ހައެއް) ނުކުތާގެ ތެރެއިން، ފުރަތަމަ ނުކުތާއާއި، ދެވަނަ ނުކުތާ އިސްތިއުނާފުކުރުން ބާތިލުކޮށްލާނެކަމަށެވެ.

މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. އަސްލާމް ވަޙީދު[7] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާއިރު، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަކީ 22 އޭޕްރީލް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާއަށް ނުކުމެފައިވާ ފަރާތްކަމުގައި ނުވާއިރު، ހިނގައިދިޔަ މި މުޅި މުއްދަތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށްވެސް ދޭކަށް ނުޖެހޭނެ މަސައްކަތްކުރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަކާނުލައި އަދި އެހެން ވަޒީފާއެއް ނުވަތަ އެހެން ގޮތަކުން އާމްދަނީއެއް ހޯދިކަން ކަށަވަރުކުރުމަކާނުލައި އިސްވެ ދެންނެވުނު ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރަދިނުމަށް ލިބިގެންވާ ކަމަށް ބަލާ ހުކުމެއް ނުކުތުމާއި، އާއި

16.3. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ބަދަލުގޮތުން މަދުގެ އިނާޔަތެއް ވަޒީފާ އަދާކުރާ ކޮންމެ ދިވެހި މުވައްޒަފަކަށް ދިނުން ލާޒިމު އެއްޗެއް ކަމުގައިވާތީ، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަކީ 22 އޭޕްރީލް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާ އަދާކޮށްފައިވާ ފަރާތްކަމުގައި ނުވާއިރު، މި މުއްދަތަށް ބަދަލުގޮތުން އިނާޔަތް ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ބަދަލުދިނުމުގެ ނިންމުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބަލާ ހުކުމެއް ނުކުތުމާއި، އަދި

16.4. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކުޑަކުދިންނާއި ޢުމުރުގެ ކުދިންނަށް އެއްވެސް ގޮތަކުން ޖިންސީގޮތުން އަނިޔާކުރުން އެ މީހުންގެ ފުރުން ނަފާއިޢު ހަމަ ހާސިލުކުރުމަށް ހަދައިއަދުވެސް މަސައްކަތްކޮށްކަމުގެ ނުވާނެކަމުގައި، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ދަރިވަރުންގެ ފަރާތުން މި ކުދިންނަށް ހާއްސަ އުނިކަމާއި ރައްކާތެރިކަން ދިނުމަށް މި ކުދިންނަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤުތަކުގައި ބަލަނިކަމުގައިވާއިރު، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން 22 އޭޕްރީލް 2013 އިން ފެށިގެން ސަސްޕެންޝަންގައި ވަޒީފާއަށް ނުނުކުމެ އެ ކުއްޖާގެ ގޯތި އުޅުއްވާ ބޭނުންވާ މީހުން

---

[7] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

ބަލަހައްޓާ މަރުކަޒުގެ ކުޑަކުދިންތަކަކަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރިކަމުގެ ތުހުމަތުކޮށްފައިވާމީ އެ ކުދިންގެ ރައްކަލަކަށް ކަމުގައިވާއިރު، އެފަދައިން އެކަންކަން ހުރިކަން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމަށް ބަލާއިރުވެސް އެނގެން އޮތްއިރު، އެ ޤަރާރު ސަސްޕެންޝަންގައި ހުރި މުއްދަތަށް ވަޒީފާ އަދާކުރި ކަމަށް ބަލައި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކުރި ސަބަބަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަކާނުލައި އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ކުޑަކުދިންނަށް ދީފައިވާ ރައްކާތެރިކަމާއި ފުރުއަރާގޮތަށް، އެ ކުދިންނަށް ޖިންސީ އަނިޔާކުރާ އަދި އެ ކުދިންގެ ކަރާމާތަށް އަރައިގަންނަ މީހުންނަށް ހިތްވަރު ލިބޭގޮތަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

17. **ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ** ތަޤްބީލުކުރުމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އިސްތިއުނާފު ކުރެވޭ މައްސަލައިގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ކުރެވުނު ތާރީޚުކަމުގައިވާ 20 ޑިސެންބަރު 2017 އިން ފެށިގެން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚު ކަމުގައިވާ 12 މާޗް 2021 ގެ ނިޔަލަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މުސާރަ ނަގައިދިނުމަށް ނިންމާފައިވާކަމުގައެވެ.

18. މިފަދައިން ނަގައިދިނުން ބާޠިލުކުރި މައިގަނޑު ސަބަބެއް ކަމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން މުސާރަ ކެނޑެން ހުއްދަވާ އެއްވެސް ޙާލަތެއް މި މައްސަލައިގައި ނެތުމުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރަ ނުދީ ހިފެހެއްޓުން އެއްވެސް ސަބަބެއް ނެތުމުންކަމުގައެވެ.

19. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމުމުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ނުނެރެވުނުވީ އެ ފަރާތުގެ ވަޒީފާއާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް މަސައްކަތްކުރަމުންދާތީ ކަމަށާއި، މިގޮތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުމުގައިވެސް ބައްލަވާފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ

ނިމުމުން އެ ފަރާތުގެ ސަސްޕެންޝަނުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވަނީ އެ ފަރާތާމެދު ކުރެވުނު ތުހުމަތު އިދާރީގޮތުން ތަހުޤީޤުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައިކަމަށް ބުރަވެވޭކަމުގައެވެ.

20. އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ތުހުމަތަކީ، ހާއްސަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަޞްލަޙަތުގައި ބަލަހައްޓަމުން ގެންދާ ކުޑަކުދިންތަކާމެދު ބަދުއަޚްލާޤީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ތުހުމަތު ކަމުގައިވާތީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނިންމުމުންނާއި ފުރުޞަތުގެ ރިޢާޔަތް ބަލާއިރު، މިއަށް ބާރުދޭ ކަންކަން ހުރިކަމުގައެވެ.

21. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމުމުން އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނު ވަޒީފާއަށް ނެރެއިނުވަނީ އިދާރީ ތަހުޤީޤުގެ ބޭނުމުގައިކަމާއި، މިގޮތަށް އަމަލުކުރަމުންދިޔައީ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއިން ރައްކާތެރިކަން ދީފައިވާ މީހުންގެ ކަމަކާ ބަލާފައި ހުންނަ މިހާރު އެއިން މީހެއްގެ ރައްކާތެރިކަން އަރައިގަންނާނަކަން ނުވަތަ ހާލަތުގައި ބޭލުން ތުހުމަތު ކުރެވޭ ބަދަލުގައި އެ ތަހުޤީޤު ނިމެންދެން މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށް ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކުރުމުގެ ބާރު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިދޭކަމުގައެވެ.

22. 01 ޑިސެންބަރު 2014 ގައި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކުވެސް، އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނު ވަޒީފާއަށް ނެރެއިނުވަނީ އެ ފަރާތަށް ތުހުމަތުކުރެވުނީ ހާއްސަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަޞްލަޙަތުގައި ބަލަހައްޓަމުން ގެންދާ ކުޑަކުދިންތަކާމެދު ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގައި ތުހުމަތުކުރެވުމުންކަމުގައެވެ. އަދި މި ބާރުތަކީ މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށް ވަޒީފާއަށް ނުނުކުތުމުގެ ބާރު ކޮމިޝަނަށް ލިބިދެނީ ބާރުތަކެއްކަން ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ބެލުމުން އެނގޭކަމުގައެވެ.

23. **ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ** ތަޙުޤީޤުކުރަމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބަހައްޓައިވަނީ ބަހުސްގެ ބުނުމަކަށް 22 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން 12 ޖޫން 2021 ގެ ނިޔަލަށްވާ މުއްދަތަށް ފައިސާ ނަގައިދީ ބާރުތަކުގައިވެސް ވަޒީފާގެ މައްސަލަތަކުގައި ގެއްލިފައިވާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް

ނަގައިދިނުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. އަސްތާރު ވަޙީދު[8] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުން ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭނޭ ކަމުގައެވެ.

24. މި ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު، ވަޒީފާއަށް ނުނިކުމެ ހުރި މުއްދަތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަކީ ލާޒިމުކަމެއް ނުންނަކަމުގައި، މުޅި މުއްދަތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދިނުމަކީ މުވައްޒަފަށް ބޭއިންސާފު މުއްސަނދިކަމެއް ލިބުންކަމުގައެވެ.

25. މުވައްޒަފަށް ނުޙައްޤު މުއްސަނދިކަމެއް ނުލިބޭނެ ބީދައިން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންކަން މި ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާކަމާއި، މިގޮތުން މުވައްޒަފު ގެއްލުން ލިބުނުކަން އެކަށީގެންވާ ވަސީލަތްތަކުން ސާބިތުކޮށްދިނުމާއި، އެ މުއްދަތުގައި އިތުރު މަސައްކަތަކުން ނުވަތަ އިތުރު އާމްދަނީއެއް ހޯދިފައިވާނަމަ ކަނޑައުނިކުރަންޖެހޭކަމުގައެވެ.

26. މިގޮތުން އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން ގެއްލުން ލިބުނުކަމަށް އެކަށީގެންވާ ވަސީލަތްތަކުން ސާބިތުކޮށްދީފައިވާކަމުގައި ނުދެއްކެވިކަމުގައި، މިހާރު ގެނެސް އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން ވަޒީފާއަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ހުށަހަޅާފައިވާކަމުގައެވެ. މީގެ އިތުރުން، ފާއިތުވީ މުއްދަތުގައި ކަން ހިނގާފައިވާގޮތް ބެލުމުންވެސް، ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް އެކަން އަދުލުވެރިކަމާ ނުދެއްކޭކަމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޙުސައިން ނަޖީބު ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން**[9] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމުގައެވެ.

27. އެހެންކަމުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން ގެއްލުން ލިބުނުކަން އެކަށީގެންވާ ވަސީލަތްތަކުން ސާބިތުވެފައިވާތީ ބަލައިގަންނާނެކަމާއި، އަދި އެ މުއްދަތުގައި އޭނާ އާމްދަނީއެއް ހޯދާފައިވާ ނުވަތަ އޭނާ ވަޒީފާއެއް އަދާކުރައްވާފައިވާ ކަމަށްވާނަމަ، މި މުއްދަތަށް ވަޒީފާ ނަގައިދިނުމަށް ބަލާއިރު އުނިކޮށް ހިސާބުކުރެވޭނެކަމުގައެވެ.

---

[8] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

[9] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/22 ޤަޟިއްޔާ

28. ތިންވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ ތަފްސީލުކުރުމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންއަކީ 22 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާގައި ދެމިހުރި ފަރާތެއްކަމަށް ބަލައިގެން އެ މުއްދަތުގައި ފަރާތަށް ރަމަޟާން އިނާޔަތް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނަގައިދީފައިވާކަމަށާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ރަމަޟާން އިނާޔަތް ދޭންޖެހޭނީ ވަޒީފާ އަދާކުރާ ކޮންމެ ފަރާތަކަށްކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންއަކީ 22 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާ އަދާކޮށްފައިވާ ފަރާތެއް ނޫންކަމުގައެވެ.

29. ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންއަކީ އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކޮށްފައިވާ [illegible]، އެ މުއްދަތުގައި އެ ފަރާތަކީ ޚިދުމަތް ކޮށްފައިވާ ފަރާތެއް ނޫން ކަމުގައެވެ. އަދި މި މުއްދަތު ޚިދުމަތުގެ ބަދަލުގައި ނުދޭނެކަމަށް އެ ފަރާތުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ޗުއްޓީގައިވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމުގައެވެ. އެހެންކަމުން، ރަމަޟާން އެޑްވާންސް ނަގައިދީފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށްކަމުގައެވެ.

30. ހަތަރުވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ ތަފްސީލުކުރުމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކުޑަކުދިންނާއި [illegible] ކުދިންނަށް ޚާއްޞަ އެހީވެސް ޚާއްޞަކަން ޖިންސީގޮތުން އަނިޔާކޮށް އެ މީހުންގެ ޙުރުމަތް ނާޖާއިޒު މަންފާ ހާސިލުކުރުމަށް ހަދަ އެއްވެސް މަސައްކަތެއްގައި ނުވަދެވޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އަދި އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވަނީ މި ކުދިންނަށް ޚާއްޞަ އެހީތެރިކަމާއި ރައްކާތެރިކަން ލިބިދިނުމަކީ އެ ކުދިންނަށް ލިބިދޭންވާ ޙައްޤެއް ކަމުގައެވެ.

31. މި މައްސަލައިގައި ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ދަޢުވާއަކީ ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރުމުގެ ތުހުމަތުކުރެވިފައި، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން އެ މައްސަލައިގައި ބަލަހައްޓަމުން ދިޔަ

ކުދިންތަކަކަށް ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާކަން މަދަނީ މިންގަނޑުން ސާބިތުވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުންވެސް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމުގައެވެ.

32. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކޮށްފައިވަނީ އެ ފަރާތާމެދު ކުރެވުނު ތުހުމަތުތަކަށް އެގޮތުގައި ހުރުމުން ކަމަށްވާއިރު، ސަސްޕެންޝަންގައި ހުރި މުއްދަތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދިނުމުގައި އެ ފަރާތް ވަޒީފާއަށް ނުކުތުނުހުރި ސަބަބަކާއި، އަދި ތުހުމަތަކަށް އެއްވެސް ވަރަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަމުގައެވެ.

33. މިފަދައިން ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤާއި ކަރާމާތަށް އަރައިގަންނަ ފަރާތެއް ވަޒީފާއަށް ނުކުތުނުހުރި މުޅި މުއްދަތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދިނުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއިން އެ ކުދިންނަށް ދީފައިވާ ޙައްޤާއި، އަދި އެ ކުދިންނަށް ރައްކާތެރިކަން ދިނުމަށް ދައުލަތުގެ މައްޗަށް އޮތް ވާޖިބާ ފުށުއަރާކަމަށް އެކަމުގެ މަޤްޞަދާއި ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ.

34. **އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ** ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގައި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ކަމުގައިވާ 22 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން 12 ޖޫން 2021 އަށް ހިނގައިގޮސްފައިވާ މުއްދަތުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާއި އެލަވަންސް ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަނޑައެޅުން ބާޠިލުކުރުމަށެވެ.

ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ރައްދު

35. ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ ރައްދުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އަށް އަމަލުކުރަން ފެށި ފަހުން ނުވަތަ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވުނު ޖިނާއީ މައްސަލައިގެ ޙުކުމް ކުރި ފަހުން، 12 ޖޫން 2021 ގައި، އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ހަމައަށްވެސް ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ

(ނ) ގެ ދަށުން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން އޮފީހަށް ނުކުމުން މަނާކޮށްފައިވާކަމަށާއި، އެހެންކަމުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަކީ އެ މާއްދާގައި ބުނާ "ޙާލަތުގައި ހުރި" ފަރާތެއްކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ބުނިނަމަވެސް، އެ މާއްދާގެ ދަށުން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް އެއްވެސް އެންގުމެއް އަންގާފައިނުވާއިރު، މި ޙާލަތަށް އެ މާއްދާ ތަޠުބީޤު ނުކުރެވޭނެކަމުގައެވެ. މި މާއްދާގެ ދަށުން އެއްވެސް އެންގުމެއް ނާންގައި، އެއްވެސް ފިޔަވަޅެއް ނާޅައި، ހަމައެކަނި އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޙާލަތަށް ފެތޭކަމަށް ބުނެ، ވަކި މާއްދާއެއް ވަކި ޙާލަތަށް ތަޠުބީޤުކުރެވޭން އެއްވެސް ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތްކަމުގައެވެ.

36. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޙުކުމަށްފަހު، އިދާރީ އެއްވެސް ތަޙުޤީޤެއް އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މައްޗަށް ހިންގާފައިނުވާކަމާއި، އެ ފަރާތުގެ ސަސްޕެންޝަން މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިނުވާކަމާއި، އެ ފަރާތުން އޮފީހަށް ނުކުމުން މަނާކޮށް އެކަން އަންގާފައިވާ އެންމެ ފަހު ތާރީޚަކީ 25 އޮގަސްޓް 2013 ކަމުގައިވާއިރު، 19 ޑިސެންބަރު 2017 ގައި އެ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ކުރި ސަސްޕެންޝަނަކީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ޙުކުމް ކުރުމާ ގުޅިގެން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ އެކަމުގެ ސަސްޕެންޝަން ނުއުވާ ހުރުމާއި، މި މައްސަލައިގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ބަޔާންކޮށްފައި ހުރި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން، ވަޒީފާއަށް ނުކުމުން މަނާކުރުން، ވަޒީފާއަށް "ޗުއްޓީ ނިމުމުން" ކަމަށް ބުނެ ވަޒީފާއަށް ނުނުކުން ކުރުމުގައެވެ.

37. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ވަޒީފާއާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް އިދާރީ ތަޙުޤީޤެއް ކުރިއަށް އެގެންދެވޭނެކަމަށާއި، އެ ފަރާތް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ދަޢުވާކުރުމުން ނިޒާމީ އެ މައްސަލައިގައި ޙުކުމް ކުރުމުން ނިޒާމީ ތަޙުޤީޤު ނިންމާ އެ ފަރާތާ ބެހޭގޮތުން ވަޒީފާއާމެދު ނަތީޖާ ކަނޑައެޅުމަށްފަހު ޖިނާއީ ފިޔަވަޅު ޢަމަލުކުރުމަށް ޖެހޭކަމަށް މަރުޙަލާގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާކަމުގައެވެ.

38. މި ނުކުތާގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ދައްކާ ވާހަކަތަކީ އެއްވެސް ދަލީލެއް ނެތް ވާހަކަތަކެއްކަމުގައިވާއިރު، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް އުނިކުރެވޭނެ ޤާނޫނީ ހުއްޖަތެއް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ދެއްކިފައިނުވާކަމުގައެވެ.

39. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ނަގާފައިވަނީ ހާއްސަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަރުކަޒުން ބަލަހައްޓަމުންދާ ކުދިންގެ ރައްކާތެރިކަމުގެދަށުގައި ކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނާއިރު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ދަޢުވާ ރައްދުވާ 04 (ހަތަރެއް) މީހުންގެ ތެރެއިން އެކަކު، 12 މޭ 2021 ގެ ހަމައަށް ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދީފައިވާކަމަށާއި، މީގެ އިތުރުން، ވަޒީފާއަށް ޖެހިބުނުމުގައި ހާޒިރުވެ ދުވަސް ހާއްސަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަރުކަޒުގެ ސިޔާސީ، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނާ ދެމެދު އިތުބާރު އޮތްކަމަށް ސަރުކާރުން ބުނެފައިވާކަމުގައެވެ.

40. **ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ** ރައްދުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ 25 އޭޕްރީލް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ދުވަހާ ހަމައަށް މުއްދަތުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިނުކޮށް، ވަޒީފާގައި ބަހައްޓާފައިވާ މުއްދަތުގެ މުސާރައާއި، މުވައްޒަފުގެ ފަރާތުން ޚިދުމަތް ނުދެވި އޮތް މުއްދަތަށް ދުރުވެރިވި ސަބަބަކީ މުވައްޒަފު ޚިދުމަތަކުން ނުނުކުމެ ބައްދަލުނުވާކަމުގައި، އެކަމަށް ޖަވާބުދާރީވާންޖެހޭނީ ވަޒީފާ ދިން ފަރާތުންކަމުގައެވެ.

41. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މައްސަލަ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ކުރިއަށްދިޔަ ޝަރީޢަތް 19 ޑިސެންބަރު 2017 ގައި ނިމި، އެ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ކުރި ސާބިތުނުވާކަމަށް ކަނޑައެޅުމުން، ވަޒީފާއަށް ނުކުތުމަށް އެދި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ސިޓީ ހުށަހަޅައިފައިވާތީ، އެހެންކަމުން، ވަޒީފާއާ ގުޅިގެން ގޮތެއް ނިންމި ބަހައްޓާފައިވުމުގައި އަދި އެކަމަށް ދިގުވެގެން ދިއުމުގައި ޖަވާބުދާރީވާންޖެހޭ ފަރާތަކީވެސް ވަޒީފާ ދިން ފަރާތް ކަމުގައެވެ.

42. މި ނުކުތާގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހަވާލާދޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް v. އަސްރާރު ވަޙީދު**[10] ޤަޟިއްޔާގައި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލަށް ބަލާއިރު، އެއީ މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުވި، އެ ވަކިކުރި ކުރުމަކީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކަންކުރުމާ ވަކިކުރުމެއްކަމަށް ކަނޑައެޅޭ ޙާލަތްތަކުގައި، ވަޒީފާ ދެމިގެންދާނަމަ ކަށަވަރުކުރުމުގެ ޒަމާން މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދިނުމުގެ ޒަމާން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުކަމަށާއި، އެހެންކަމުން، މި މައްސަލައާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް v. އަސްރާރު ވަޙީދު**[11] ޤަޟިއްޔާގެ ވާޤިޢާތަކުގައި އެކުދަރިން އެއްވެސް އެއްގޮތް ކަމެއް ނެތްކަމަށާއި، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޙުސައިން ނަޞީރު v. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން**[12] ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާއަށް ބަލާއިރު "...ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށްފަހު ފާއިތުވެފައިވާ އަހަރުތަކުގެ ތަރައްޤީގައި..." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، ނަމަވެސް މި މައްސަލައިގައި ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައިވާ މުއްދަތަކީ އިސްތިޢުފާ ހުށަހެޅި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށް ވަޒީފާއަށް ނުނުކުމެ ބަދަލުޖެހޭފައިވާ މުއްދަތަކަށްވުމުން، މި ޤަޟިއްޔާގެ ވާޤިޢާތަކާ އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައާ އެއްގޮތް ކަމެއް ނެތި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަން މި މައްސަލައަށް ތަޠުބީޤު ނުކުރެވޭނެކަމުގައެވެ.

43. **ތިންވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ** ތަފުސީލުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ބޭނުންވަނީ ވަޒީފާއަށް ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ ކޮންމެ ދިވެހި މުވައްޒަފަކަށް ރަމަޟާން މަހުގެ އިނާޔަތުގެ ގޮތުގައި ކޮންމެ އަހަރެއްގެ ރަމަޟާން މަސް ފެށުމުގެ ކުރިން ރ.3,000/- (ތިންހާސް ރުފިޔާ) ދޭންވާނެ ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް އެއްވެސް ބާކީގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ ފަރާތްކުރުން ކަމުގައެވެ.

---

[10] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

[11] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

[12] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/22 ޤަޟިއްޔާ

44. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންއަކީ ވަޒީފާ އަދާކޮށްފައިވާ ފަރާތެއްނޫންކަމަށާއި އަދި ޚިދުމަތް ކޮށްފައިވާ ފަރާތެއް ނޫންކަމުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ހަޤީޤަތާ ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ.

45. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚަކީ 12 މޭ 2021 ގައިކަމަށާއި، އޭގެ ކުރީގެ މުއްދަތަކީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން އޮފީހަށް ނުކުމުން މަސައްކަތްކޮށްފައިވާ މުއްދަތުކަމަށާއި، އެ މުއްދަތުގައި ޚިދުމަތް ނުކުރެވުނުގެ އަސްލަކީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ދިމާވެފައިވާ ކަންކަން ކަމުގައެވެ.

46. މި މުއްދަތު "ޚިދުމަތުގެ މުއްދަތުން އުނިކޮށް" އެއީ ވަޒީފާއަށް ގަސްތުގައި ނުނިކުންނަ ނުވަތަ ޚިދުމަތް ނުކުރާ ދުވަސްތަކެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި އެފަދައިން ބަލަމުންދަނީ އެއްވެސް ގާނޫނީ އަސާސެއް އޮތިގެން ނޫންކަމުގައި ކަމުގައެވެ. އަދި މި މުއްދަތަކީ އިސްތިސްނާއެއް ދިނުން ލާޒިމުނުވާ ދުވަސްތަކެއްކަމަށްވުމުގައި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ އެއްވެސް ގަވާއިދެއް ނުވަތަ އުސޫލެއްގައި ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ ކަމުގައެވެ.

47. **ހަތަރުވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ** ދަށުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ހުށަހެޅުން ބިނާވެގެންކަން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންއަކީ އެ ފަރާތުގެ ސަބަބުން ގާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއިން ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ރައްކާތެރިކަމުން އަރައިގަތުން ފަދަ ފަރާތެއް ނޫންކަން އެނގޭކަމުގައެވެ.

48. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ތުހުމަތުތަކާ ގުޅޭ މައްސަލަ ސާބިތުނުވާކަމަށް ބަރީއަކޮށްފައިވާކަމާއި، ގާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލާއިރު، އެއީ ކުށެއް ނުކުރާ މީހަކު ކަމަށް ބެލުމުގެ ޙައްޤު އޮންނާނެކަމުގައެވެ.

49. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ކުރި އިސްތިއުނާފުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން **އެދިފައިވަނީ** ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާއި ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ދިވެހި ސިވިލް

ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 އާއި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި މަތީ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން ކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިތުރު އިސްތިއުނާފު

50. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވެފައިވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ނިންމުން ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއެއްގޮތް ނުވާކަން ބުނެ އިސްތިއުނާފުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރަމުން އެދި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ އަންނަނިވި 04 (ހަތަރެއް) ނުކުތާތަކެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ؛

50.1 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލަ ނިންމިއިރު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާ ޚިލާފަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަން ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއާއި،

50.2 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަން ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއާއި،

50.3 ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) (މީގެ ފަހުން "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު") ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 އާ ޚިލާފަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަން ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއާއި، އަދި

50.4 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލަ ނިންމިއިރު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާ އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްނުކޮށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަން ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

51. **އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ފުރުޞަތު ނުކުތާ** ތަފްސީލުކުރަމުން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ފަހުމީ ހަސަން ވ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް**[13] ޤަޟިއްޔާގައި ކޯޓުގެ ހުކުމަކުން ކުށް ސާބިތުވަންދެން ހިނދަކު ބަޔަކު ކުށްވެރިއެއްނޫންކަމުގައި ބެލުމާއި ތިމާގެ ނަފްސު ދިފާޢުކުރުމުގެ ފުރިހަމަ ގެރެންޓީ ހިމެނިފައިވާކަމާއި މި ޙައްޤަކީ ޔުނިވަރސަލް ޑެކްލަރޭޝަން އޮފް ހިއުމަން ރައިޓްސާއި މަދަނީ އަދި ސިޔާސީ ޙައްޤުތަކާބެހޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާގައި ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ޙައްޤެއް ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވުނު ކުށާއި ގުޅިގެން އެ ކުށް ސާބިތުވެފައިވަނީ ދަށު ކޯޓުން ހުކުމްކުރުމުން، އެ ހުކުމް ނިހާއީވެފައިނުވާކަން، އެ ފަރާތް ވަކީލުން [illegible] [illegible] އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމުގެ ބުނެ ވަޒީފާ އިޢާދަ ނުކުރެވޭގޮތަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ [illegible] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލާއި ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ.

52. ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) (މީގެ ފަހުން "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު") ގެ 77 ވަނަ މާއްދާގައި ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް އެންމެން ތަބާވާންޖެހޭނެކަމަށް އޮންނައިރު، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަލީ ވަޙީދު**[14] ޤަޟިއްޔާގައި ކޯޓުތަކުގެ އަމުރުތަކާއި ނިންމުންތަކާއި ތަންފީޛުކުރުން ބާރުވެގެން އޮންނަނީ ކޯޓުތަކުން އިންސާފު ދިނުމަށްކަމަށް އަދި ކޯޓުތަކުގެ ހުކުމްތަކާއި އަމުރުތަކަށް އެންމެން ތަބާވާންޖެހޭނެކަމަށް ޤަވާޢިދުން ބުނާ އިޖުރާއަތު ތަންފީޛުކުރުމުގެ މައްސަލަ ކަމަކީ ބާރުގަދަ ކަމެއް ކަމަށް، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މައްސަލަ ތުހުމަތު ކުރެވުނު މައްސަލައިގައި އޭނާގެ މައްސަލަ ކުށް ސާބިތުވެފައިވަނީ ހުކުމްކުރެވިފައިވާކަން، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާއާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ލިބިގެންނުވާ ބާރެއް ބޭނުންކޮށްގެން މައްސަލަ އަލުން ބެލުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ

---

[13] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ފައިސަލާ

[14] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/64 ފައިސަލާ

ޤާނޫނުގެ 77 ވަނަ މާއްދާއާއި، ބަޔާންކުރެވުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާތަކުގެ ހުކުމަށް ކަނޑައެޅުން ކަމުގައެވެ.

53. **އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ދެވަނަ ނުކުތާ** ތަފްސީލުކުރަމުން އަބްދުއްރަޝީދުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވަނީ ޖިނާއީ ތުހުމަތެއް ކުރެވިގެންކަމަށާއި، އެގޮތުން ޖިނާއީ ތުހުމަތެއް މުވައްޒަފެއްގެ މައްޗަށް ކުރިއަށްގެންދާނަމަ ބަޔާންކުރެވިފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަމަށާއި، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިޖުރާއާތާއި އެއްގޮތަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުނުގެ މައްޗަށް އަމަލުކުރެވިފައިނުވާތީ، އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ ދުސްތޫރާއި އަދުލުވެރިކަމާ ޚިލާފު، ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ ހިލާފު ބާޠިލު ނިންމުމެއް ކަމުގައެވެ.

54. އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުނަށް ތުހުމަތުކުރެވުނުއިރު، އަދި އޭނާ ސަސްޕެންޑް ކުރެވުނުއިރު އަމަލުކުރަމުންދިޔައީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 އަށް ކަމަށާއި، މި ގަވާއިދުގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވަނީ ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލަ ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމުން، މުވައްޒަފުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުނުވާނަމަ މައްސަލަ ނިމެންދެން، ޑިއުޓީން ބޭރުގައި ހުރި ދުވަސްވަރަކަށް މުސާރަ ދޭންވާނެކަމަށާއި، އަދި އަނބުރާ ޑިއުޓީއަށް [illegible] އިދާރާތަކުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅަންވާނެކަމުގައެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މި މާއްދާއާއި ޚިލާފަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން އަމަލުކޮށްފައިވާކަމުގައެވެ.

55. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 158 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި މުވައްޒަފެއްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައެއް ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމުން، އެ މުވައްޒަފެއްގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުނުވެ މައްސަލަ ނިމެންދެން، އެ މީހަކު ބަންދުގައި ހުރި ދުވަސްވަރަކަށް މުސާރަ ދޭންވާނެކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވުން، މި މައްސަލައިގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުންގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވުނު ކުށް ސާބިތުވެފައިވާކަމަށް

ނިންމާފައިވަނިކޮށް، އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 އަދި 2014 އާވެސް ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ.

56. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާގެ މަޒްމޫނަށް ބަލާއިރު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނުވަތަ ޝަރުޢީ ކޯޓުން ބަލައި ނިމިފައިވާ މައްސަލައެއް އިތުރަށް ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވާއިރު، އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުނުވާކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމައި ހުކުމްކޮށް، އެ ހުކުމް ނިހާއީ ހުކުމަކަށްވެފައި ވަނިކޮށް، އެ ހުކުމަކަށް ބެލުމެއް ނެތި، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން މައްސަލަ ތަހުޤީޤުކޮށް މަޑުކުރީ މިންގަނޑުން އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމުމަކީ ބާޠިލު ނިންމުމެއް ކަމުގައެވެ.

57. މި މައްސަލައިގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ދުސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ 02 (ދޭއް) ކަމެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްކަމުގައި، އެއީ ތުހުމަތުކުރެވުނު މައްސަލައާ ގުޅިގެން ކޮމިޝަނުން ނަގާފައިވާ ދެ ހުއްޖަތަށް ކަމަށާއި، މި މައްސަލައިގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު އެންމެހާ ހެކިތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުނުވާކަމަށް ނިންމައި، އެ ނިންމުން ނިހާއީ ވެފައިވަނިކޮށް، އެ މައްސަލައާއި ގުޅިގެން ހުރިބަސް ދިން ވަޒީފާއެއްގެ ހުރިބަސް އެ މައްސަލައާއި ގުޅޭ އެހެން ކަމަކަށް ބޭނުންކުރުމުން ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތްކަމުގައެވެ.

58. އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުނުވާކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމުމުން، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނަށް ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކުރަންޖެހޭކަމަށް، އޭނާއަށް، ވަޒީފާ އިޢާދަކޮށް ދިނުމަށްފަހު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މި މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ.

59. އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ތިންވަނަ ނުކުތާ ތަފްސީލުކުރަމުން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި ޚިލާފަށް ކަމަށާއި، މިގޮތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ހުށަހެޅުން ހާއްސަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަރުކަޒުގެ ނަންބަރު HPSN-A/2013/09 (10 އޮކްޓޯބަރު 2013) ސިޓީއަށް އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަމަށާއި، މި ސިޓީ ހުށަހަޅާފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ތުހުމަތުތަކާ ގުޅޭ ތުހުމަތުތަކެއްކަން ސާބިތުކުރެވިފައިނުވާކަމަށް، މިކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ގަވާއިދުގެ 68 ވަނަ މާއްދާއާވެސް ޚިލާފަށްކަމުގައެވެ.

60. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އޭނާ ވަޒީފާގައި ބޭއްވުމާ ވަރަށްވުރެ އިތުބާރު ގެއްލިފައިވާތީކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ފެންނާތީކަމަށް އެ ކޮމިޝަނުން ބުނެފައިވުމުން، އެކަން ނަޒަރުކުރަމުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ޝަހާދަތް ދެއްވި ނ. ޑައިރެކްޓަރު ހުސްނާ ހާއްސަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަރުކަޒުގެ ހިންގުމާ ބަލަހައްޓާ ހުރި ސީ.އީ.އޯ ދައުރުގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅުނުކަމަށާއި، މި ފަރާތުން ހުކުމަށް ފަހުން ބުނެފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މައްޗަށް އިތުބާރު އޮތީ ކަމުގައެވެ. މިގޮތުން އިތުރުކޮށްފައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް އިތުބާރު އޮތީކަން ނ. ޑައިރެކްޓަރު ސްޓާފުގެ ނަންބަރު GS145/HR/LTT/2021/02 ސިޓީއާއި މާލެ އަތޮޅު ޑައިރެކްޓަރު ކައުންސިލް އިދާރާއިން ސިޓީ ދީފައިވާއިރު، މިއިން އެއްވެސް ކަމަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްގެން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ގަވާއިދުގެ 68 ވަނަ މާއްދާއާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 އާ ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ.

61. އެއް ކުރަކަން ތުހުމަތުކުރެވުނު އެއް ދަސްވީއާއިރުގައި ޝަރީޢަތް ހިންގި 04 (ހަތަރެއް) މީހުންގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިބްރާހީމް އަޝްރަފް ސަސްޕެންޑްކުރުމަށްފަހު، 12 މޭ 2021 އާ ހަމައަށް ވަޒީފާގައި

ބަހައްޓައިގެން ޢާސާއަރަން މުސާރަދީ ހުރިއިރު ޢާއްމާ ދުރު ބަދަލުކުރިގޮތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާމެދު ބަދަލުނުކުރުމަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ ފަދަ ތަފާތުކުރުމެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ 02 މާރިޗު 2022 ގައި ބޭއްވުނު ފުރަތަމަ އަޑުއެހުމުގައި ކަމަށާއި، މި ކަމާމެދު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިނުވާކަމަށާއި، މިފަދައިން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާފައިނުވާކަމަށް، 24 އޮގަސްޓް 2021 ގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ބަޔާންގައި މިކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމަށާއި، މި ނުކުތާގެ މައްޗަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިނުވާތީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ޤަވާޢިދުގެ 71 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި ރިޢާޔަތްކުރުމަކާނުލައި، އެ ޤަވާޢިދުގެ 68 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ.

62. **އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ހަތަރުވަނަ ނުކުތާ** ތަފްސީލުކުރަމުން އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އެއީ ކުށަކަށް ތުހުމަތުކުރެވިގެން އެއް ޖިނާއީމައްސަލައެއް ޝަރީޢަތް ހިނގި 04 (ހަތަރެއް) މީހުންގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިބްރާހީމް އަޝްރަފް ސަސްޕެންޑްކުރެވުނީ، 12 ޖޫން 2021 އާ ހަމައަށް ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައިގެން ޢާސާއަރަން މުސާރަދީ ހުރިއިރު ޢާއްމާ ދުރު ބަދަލުކުރިގޮތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާމެދު ބަދަލުނުކުރުމަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ ފަދަ ތަފާތުކުރުމެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ 02 މާރިޗު 2022 ގައި ބޭއްވުނު ފުރަތަމަ އަޑުއެހުމުގައި ކަމަށާއި، މި ކަމާމެދު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިނުވާކަމަށާއި، މިފަދައިން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާފައިނުވާކަމަށް، 24 އޮގަސްޓް 2021 ގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ބަޔާންގައި މިކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމަށެވެ.

63. އިބްރާހީމް އަޝްރަފް ސަސްޕެންޑް ކުރެވުނީ، އޭނާ ވަޒީފާގައި ދަމަހައްޓާފައިވީ، އެކަމު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ތަފާތުކަން ބޮޑު ގޮތެއްގައި ކޮށްފައިވާ

ތަފާތުކުރުމެއްކަން އެނގޭތީ، މި ޙާލަތަކީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަކުރަންޖެހޭ ޙާލަތެއްކަމުގައެވެ.

64. އިތުރު އިސްތިއުނާފުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން އުފުލާފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަސްއޫލީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ނިންމުމުގައިވެސް ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުތަކާއި ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ބާޠިލު ނިންމުމެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ކުރިން ހުރި ވަޒީފާއަށް ނުވަތަ އެ ފެންވަރުގެ އެހެން މަޤާމަކަށް ނުވަތަ ސިވިލް ސަރވިސްގެ އެހެން އިދާރާއެއްގެ އެ ފެންވަރުގެ މަޤާމަކަށް އިޢާދަކޮށްދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ސަސްޕެންޑްކުރި ތާރީޚުން ވަޒީފާ އިޢާދަކުރާ ދުވަހާ ހަމައަށް އޭނާއަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ [illegible] ކަމުގައި [illegible]، އެ މުއްދަތުގައި ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އެންމެހައި އިނާޔަތްތައް ލިބިދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ހައިކޯޓަށް ފެންނަ ބަދަލެއް ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ޙުކުމް

65. އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ފުރަތަމަ ނުކުތާގެ ރައްދުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަސްއޫލީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ތަޙުޤީޤީ ރިޕޯޓާއި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާއިން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ކުށެއްކުރިކަމާމެދު ޖިނާއީ އަމަލު ހިންގާފައިވާކަން މަދަނީ މިންގަނޑުން ސާބިތުވެފައިވާތީ ކަމުގައެވެ.

66. މި ނުކުތާގައި ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ފަހުމީ ޙަސަން ވ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް**[15] ޤަޟިއްޔާ ބަލާލާދީފައިވާއިރު، ޖިނާއީ މައްސަލަތައް ސާބިތުކުރުމަކީ އިދާރީ ފިޔަވަޅެއް އެޅުމަށް އޮތް ހުރަހަކަށް ނޫންކަމަކާއި މިކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު **އަޙްމަދު ނަސީމް ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން**[16] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމުގައެވެ.

67. މި މައްސަލައިގައި ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފުނުވާކަން ބަލާއިރު، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ޢަމަލުކޮށްފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ކަމަށާއި، އެ ޢަމަލާއި ގުޅިގެން އިދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅިފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން އެނގޭކަމުގައެވެ.

68. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ޝަމްޢޫން ނަސީރު ވ. ދިވެހި ދައުލަތް**[17] ޤަޟިއްޔާގައި ވަޒީފާގެ މައްސަލަތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ފަހުމީ ޙަސަން ވ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް**[18] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އެއްވެސް އުޖޫރައް ތަޙުޤީޤުނުކުރާނަކަން ކަނޑައަޅާފައިވާކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ޝަމްޢޫން ނަސީރު ވ. ދިވެހި ދައުލަތް**[19] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަދައިން، މައްސަލައެއްގައި ލިބިފައި ހެކިބަހެއް ވަޒަންކުރާއިރު އެ ހެކިބަހުން މީހެއްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ޢަމަލުގެ ޝައްކެއް ނެތް މިންވަރަކަށް ސާބިތުވެއްޖެނަމަވެސް، އެ ހެކިބަހުން މަދަނީ މިންގަނޑުން އެ މީހާ އެކަން ކޮށްފައިވާކަން ބޮޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ، އެ ހެކިބަހަކީ މައްސަލައިގެ ބިނާކުރަން ދެވޭ ބަރާބަރު ހެކިބަހެއް މަތިން ބަރޯސާ ކުރުމާއި އަދި އިދާރީ ފިޔަވަޅު ނެގުމަށް ސީދާ ފިޔަވަޅު އެޅުމަކީ ހުއްދަ ކަމެއް ކަމުގައެވެ.

---

[15] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ޤަޟިއްޔާ

[16] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/SC-A/13 ޤަޟިއްޔާ

[17] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

[18] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ޤަޟިއްޔާ

[19] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

69. އެހެންކަމުން، ފުލުހުންގެ ތަޙުޤީޤު ރިޕޯޓުންނާއި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އިތުރު ފިޔަވަޅު ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނާމެދު އެޅުނުކަން އެނގޭއިރު، މި ނުކުތާގައި ޤާނޫނީ ބަހުސެއް އޮތްކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

70. **އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ދެވަނަ ނުކުތާއާއި** ގުޅިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން މި ނުކުތާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަ އޮފެންސްކަމަށާއި، އެހެނަސް، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު، ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 އަންނަނީ އަމަލުކުރަން ފަށާފައިކަމަށާއި، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މި ގަވާއިދުގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 19 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ކަމުގައެވެ. އަދި މިފަދައިން ވަކިކުރުން ރަނގަޅުކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުންވެސް ނިންމާފައިވާކަމުގައެވެ.

71. މިކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން އެއްވެސް ހުށަހެޅުމެއް އުފުލާފައި، އެކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިނުވާތީ، އެކަމާ މި މަރުޙަލާގައި ބަލައިލުމުގެ ބޭނުންތެރިކަމެއް ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

72. ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއަށް ހަވާލާދީ މައްސަލައެއް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގައި ނުވަތަ ޝަރުޢީ ކޯޓެއްގައި ބަލަމުންދާނަމަ، ނުވަތަ ބަލައި ނިމިފައިވާނަމަ، އެ މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންނުވާކަމަށް ބުނެފައިވާއިރު، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބަލާފައިވަނީ ޖިނާއީ މައްސަލައެއްނޫންކަމަށާއި، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބަލާފައިވަނީ އިދާރީ ނުވަތަ ސުލޫކީ މައްސަލައެއްކަމަށާއި، މިފަދައިން ޖިނާއީ މައްސަލައަކާއި ވާޤިޢާއަކާ ބެހޭގޮތުން އެކަތަ ފިޔަވަޅެއް އެޅިދާނެކަން **މުޙައްމަދު ޝަރަފުއްދީން ނަޞީރު ވ. ދިވެހި ދައުލަތު**[20] ޤަޟިއްޔާއިންވެސް އެނގޭކަމަށާއި،

---

[20] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

މިހެންކަމުން، ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އިދާރީ ފިޔަވަޅެއް ނުވަތަ ސުލްޙަ ފިޔަވަޅެއް އެޅުމުގައި ހުރަހެއް ނެތްއިރު، މިއީ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުކަމެއް ކަމުގައި ނުދެކޭ ކަމުގައެވެ.

73. **އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ތިންވަނަ ނުކުތާއާއި** ގުޅިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ މި ނުކުތާ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ބިނާކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރަށް ކަމަށްވާއިރު، މިއީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލައެއްކަމަށާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް [illegible]. އަދި [illegible] އެއްވެސް [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާފައިނުވާކަމުގައެވެ.

74. މި ނުކުތާގައިވެސް ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ޖިނާއީ މައްސަލައެއްގެ ވާޤިޢާ ބޭނުންކޮށްގެން، ސުލްޙަ ނުވަތަ އިދާރީ ފިޔަވަޅެއް އެޅިދާނެކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ޝަމްޢޫން ނަޞީރު ވ. ދިވެހި ދައުލަތް**[21] ޤަޟިއްޔާއަށް ބެލުމުން އެނގޭކަމުގައި، މިއީ މި މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ނޫންކަމުގައެވެ.

75. **އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއާއި** ގުޅިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން މި ނުކުތާ ބިނާކޮށްފައިވަނީ އިބްރާހީމް އަޝްރަފު ސަސްޕެންޑް ނޯޓިސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަލައި، އެ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ކަމުގައެވެ. އަދި އިބްރާހީމް

---

[21] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

އަޝްރަފް ސަސްޕެންޑްކޮށްފައިނުވުމަކީ، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ސަސްޕެންޑްކުރާފަދަ ހާލަތެއް އޮވެ، އެ ހާލަތު ނަޒީވާނެކަމެއް ނޫންކަމުގައެވެ.

76. އިތުރު އިސްތިއުނާފާއި ގުޅިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/89 ގެ ސިއްރާއިން ބަލަމުންދާ މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަސްއޫލު އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިނުވާ ދެކޭ ގޮތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުން ބާޠިލުކުރަންޖެހޭ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް

ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފު

ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުގައި ކޯޓުން ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަންކަން

77. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފަށް ބަލާއިރު، ޝަރީޢަތުން ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މައިގަނޑު 04 (ހަތަރެއް) ކަމަކާ ގުޅިގެންނެވެ. އެއީ

77.1. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން 01 ޑިސެމްބަރު 2014 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ހިނގައިދިޔަ މުއްދަތަށް މުސާރަ ނަގައިދިނުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާ ހިލާފުވާކަމަށް ނުވަތަ ނޫންތޯއާއި،

.77.2 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދީފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. އަސްޖާދު ވަޙީދު**[22] ގަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް ބޭއިންސާފު މުއްސަނދިކަމެއް ލިބޭގޮތަށް ނުވަތަ ނުކުންނާއި،

.77.3 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ރަމަޟާން އިނާޔަތް ނަގައިދީފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުކޮށް ނުވަތަ ނުކުންނާއި، އަދި

.77.4 ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ސަސްޕެންޝަންގައި ހުރި މުޅި މުއްދަތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުކޮށް ނުވަތަ ކަމުގެ މައްޗަށްކަމެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން 01 ޑިސެންބަރު 2014 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ހިނގައިދިޔަ މުއްދަތަށް މުސާރަ ނަގައިދީފައިވަނީ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުކޮށް

.78 މި ނުކުތާގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ގަޟިއްޔާ ނިމުމުން، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ނުކުރައިވަނީ އާ ފަރާތުގެ ވަޒީފާއާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް މަސައްކަތްކުރަމުންދިޔަކަމަށާއި، މިގޮތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގައިވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ގަޟިއްޔާ ނިމުމުން އެ ފަރާތުގެ ސަސްޕެންޝަންގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވަނީ އެ ފަރާތުގެ ކުރިން ހުރުމަތު އިދާރީގޮތުން ތަފްސީލުކުރާ ބޭނުންވާނެކަމަށް ކަމެވެ.

---

[22] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ގަޟިއްޔާ

79. ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން އައްވަރަން މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށް އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކޮށްފައިވަނީ 22 އޮކްޓޫބަރު 2013 ގައެވެ.[23] މި އެންގުމުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވަނީ އެއީ އަމަލުކުރަމުންދިޔަ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 226 ވަނަ މާއްދާއަށެވެ. މި އެންގުމާއި ގުޅިގެން، 22 އޮކްޓޫބަރު 2013 އިން ފެށިގެން ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކޮށްފައިވާކަން ޢަބްދުލްރަޝީދު ހުސޭނަށް އަންގާފައިވެއެވެ.[24]

80. މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށް ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން ސަސްޕެންޑުކުރުމަށް ދީފައިވާ ނޯޓިސްގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނީ ނައްސަކީ 2010 ވަނަ އަހަރުގެ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 226 ވަނަ މާއްދާއެވެ. މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ތަޙުޤީޤު ނިމުމަށްފަހު، ތަޙުޤީޤުކުރެވުނު މައްސަލައަކީ ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅައިގެން ނިންމަންޖެހޭ މައްސަލައެއްކަމަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެފަދަ މުވައްޒަފެއް އިތުރަށް އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކުރުމާ، މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށްކަމާއި، ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމުން، އެ މުވައްޒަފެއްގެ މައްސަލަ ކުށް ސާބިތުނުވާ މައްސަލަ ނިމުމަށްފަހު، އޮފީހަށް ނުނުކުތުމުގެ ހުރި ދުވަސްތަކުގެ މުސާރަ ދޫކުރެވޭނެކަމުގައެވެ.

81. މި މައްސަލައިގައި ކަން ހިނގާފައިވާގޮތުން ބަލާއިރު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ފައިސަލާއިން ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްޗަށް އިތުބާރުކުރެވުނު މަޤްޞަދުގައި ހުކުމް ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ކުރެވުނު ނަމަވެސް، މި މައްސަލަ 19 ޑިސެމްބަރު 2017 ގައި ނިމިފައިވަނީ އެ ކުށް، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްޗަށް ސާބިތުނުވާކަމުގައެވެ. މި ނިންމުމަކީ އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ނިންމުމެއްނޫންކަން ދި ފަރާތުގެ ބަޔާން ސާފުވެއެވެ.

82. ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ޖިނާއީ ކުށުގެ ދަޢުވާ ސާބިތުނުވާކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ފައިސަލާއިން 19 ޑިސެމްބަރު 2017 ގައި ނިންމާފައިވާތީއާއި، އަދި މި ނިންމުމަކީ އިސްތިއުނާފުނުކުރެވި ނިހާޔަތްވެފައިވާ ނިންމުމެއްކަމުން، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން

---

[23] ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު ONM/L/2013/8 (22 އޮކްޓޫބަރު 2013) "އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކުރިން އަންގާ އެންގުން"

[24] ހާއްސަ ބަލަހައްޓަން ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަރުކަޒުގެ ނަންބަރު HPSN-MC/2013/01 (25 އޮކްޓޫބަރު 2013) ސިޓީ

ސަސްޕެންޑުކުރެވުނުއިރު އަމަލުކުރަމުންދިޔަ ޤާނޫނީ ނައްސުގެ އަލީގައި، 19 ޑިސެންބަރު 2017 އާ ހަމައަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން އޮފީހަށް ނުނިކުމެ ހުރި ދުވަސްވަރުގެ މުސާރަ ދޭންޖެހޭނެކަމުގައި ދެކެމެވެ.

.83 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ 19 ޑިސެންބަރު 2017 ގައި ނިމުނުފަހުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ނުކުމެވޭނެ ގޮތެއް ހަދައިދިނުމަށް އެދި ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ވަކީލުން ސިޓީތަކެއް ހުށަހަޅައިފައިވާކަން އެނގެއެވެ. މި ހުށަހެޅުންތަކަށް ކަމާގުޅޭ އިދާރާއިން ދީފައިވާ ޖަވާބަކީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް ވަޒީފާ ދޭނޭ ގޮތުން ގޮތެއް ނިންމުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަމުންދާކަމުގައެވެ.[25]

.84 އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ވަޒީފާއާގުޅޭ ގޮތުން ގޮތެއް ނިންމާފައިވަނީ 12 މޭ 2021 ގައެވެ. އެއީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމިތާ 03 (ތިނެއް) އަހަރު ފަހުންނެވެ. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިންމިފަހުން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކުރުމަށް ނުވަތަ ޤާނޫނުގެ ސަސްޕެންޝަންގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ނުވަތަ ސިވިލް ސަރވިސްގެ އަދި ގަވާއިދާއި ބަޔާނުކޮށްފައިވާ އެއްވެސް އެންގުމެއް އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް އަންގާފައިވާތޯ ޝަރީޢަތުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ ސުވާލުކުރުމުން، އިތުރު އެއްވެސް އެންގުމެއް އަންގާފައިނުވާކަމުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ވަކީލުން ބަޔާންކޮށްފައެވެ.[26]

.85 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ 19 ޑިސެންބަރު 2017 ގައި ނިމުނުއިރު، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ވަނީ އުވާލާފައެވެ. އެއީ އަމަލުކުރަމުންދިޔަ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ ދަށުން މުވައްޒަފުން އޮފީހަށް ނުކުތުން

---

[25] މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުގެ ނަންބަރު 23-ES/INDIV/2018/750 (01 އޮކްޓޯބަރު 2018) ސިޓީއާއި، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 188-ER/ASJ/2020/352 (22 ނޮވެންބަރު 2020) ސިޓީއާއި، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 188-ER/ASJ/2020 (04 އޮކްޓޯބަރު 2021) ސިޓީ

[26] މިމައްސަލައިން ބަލާފައިވާ 23 އޮކްޓޯބަރު 2025 ގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުމުގައި

މަނާކުރުމާގުޅޭ ގޮތުން އޮތް އިޖުރާއަތަކީ، މި ގަވާއިދުގެ ޗެޕްޓަރ 27 ގައިވާ އިޖުރާތެވެ.[27] މިއީ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 257 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 261 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތެވެ.

86. މި ގަވާއިދުގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި އާންމު އުސޫލު ބަޔާންކުރެއެވެ. އެއީ މި ގަވާއިދުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާނަމަ، އެއްވެސް މުވައްޒަފެއްގެ މުސާރަ ލިބޭގޮތަށް ނުވަތަ މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށް، އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކޮށްފައި އެންމެ ދިގު މުއްދަތަށް ބަހައްޓާނީ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ކަމުގައެވެ. އަދި މި މުއްދަތު ގާނޫނީ ބަންދު ދުވަސްތައް ހިމަނައިގެންކަމުގައި މި މާއްދާގެ (ށ) ގައިވެއެވެ.

87. މި ގަވާއިދުގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވަނީ އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން ޙާލަތެއް މެދުވެރިވެއްޖެނަމަ، އެ މައްސަލައެއްގެ ތަޙުޤީޤު މަރުޙަލާގައި އަދި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މުއްދަތުގައި މުސާރަދީ ގޮތަށް ނުވަތަ މުސާރަނުދީ ގޮތަށް މުވައްޒަފު އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވާކަމުގައެވެ. އެއީ،

1. މުވައްޒަފެއްގެ ވަޒީފާއާ ގުޅުންހުރި މައްސަލައެއް ބަލަމުންދާ ވަގުތެއްގައި އެ މުވައްޒަފަކު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ހެކި ފޮރުވުމަށް ނުވަތަ ނައްތާލުމަށް މަސައްކަތްކޮށްފާނެ ކަމަށްބަލައި،

---

[27] އަބްދުއްރަޝީދު ހާމިދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނު ތާރީޚާއި ހަމައަށް އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކުރުމާގުޅޭ ގޮތުން އޮތް އިޖުރާއަތަކީ، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ ޗެޕްޓަރ 27 ގައި 257 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 261 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް އޮތް އިޖުރާއަތެވެ. މި އިޖުރާއަތަށް އިސްލާހުތައް އައިސްފައިވިޔަސް ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021/R-141 (ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 އަށް 8 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގަވާއިދު) އިން 4 ނޮވެންބަރު 2021 ގައެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021/R-174 (ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 އަށް 9 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގަވާއިދު) އިން 28 ޑިސެންބަރު 2021 އާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2023/R-150 (ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 އަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގަވާއިދު) އިން 22 އޮގަސްޓު 2023 ގައި އިސްލާހުތަކެއް އައިސްފައެވެ. މި މައްސަލައިގެ ބޭނުމަށް ރިޢާޔަތްކުރަނީ މިއާ ގުޅޭ ގޮތުން އަބްދުއްރަޝީދު ހާމިދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނު އިރު ހުރި އިޖުރާއަތަކަށެވެ. އެއީ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގައި އެކަން ބަޔާންކުރި ގޮތަށެވެ.

2. އެ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއަށް ނުކުމެ އުޅުމުން އެ އިދާރާއަށް ނުވަތަ އެ އިދާރާގައި މަސައްކަތްކުރާ އެހެން މުވައްޒަފުންނަށް ނުވަތަ ޚިދުމަތް ލިބިގަންނަން އަންނަ މީހަކަށް ނުވަތަ ބަޔަކަށް އެކަށީގެންވާ ހަރަކާތް ބަލާއިރު ސީދާ ގެއްލުމެއް ނުވަތަ މައްސަލައެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ފެނިއްޖެ ހިނދެއްގައި،

3. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއިން ރައްކާތެރިކަން ދީފައިވާ މީހުންގެ ކަމަކާ ހަވާލުވެ ހުންނަ މީހަކު އެއިން މީހެއްގެ ރައްކާތެރިކަމަށް އަރައިގަންފާނެކަމަށް ބެލެވުން ނުވަތަ އަރައިގަންނަން އުޅުން ނުވަތަ އަރައިގަތްކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވުން،

4. މަތީގައިވާ ޙާލަތްތަކުގެ އިތުރުން މުވައްޒަފެއް އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކުރުމަށް އެންގުމަށް މަޤުބޫލު ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފެނުން، މީގެ ތެރޭގައި ޤާނޫނަކުން ބާރު ލިބިގެން ވަކި އިދާރާއަކުން ބަޔަކުންނާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކުރުމަށް އެދި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުން ތަންފީޛުކުރުމުގެ ގޮތުން މުވައްޒަފު އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކުރުން، މި ޙާލަތްތަކެވެ.

88. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމުމުން އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން ވަޒީފާއަށް ނުކުތުމަށްފަހު އިދާރީ ތަޙުޤީޤުގެ ބޭނުމަށްކަމުގައިވިޔަސް، މިގޮތަށް އަމަލުކުރަމުންދިޔައީ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދުގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއިން ރައްކާތެރިކަން ދީފައިވާ މީހުންގެ ކަމަކާ ހަވާލުވެ ހުންނަ މީހަކު އެއިން މީހެއްގެ ރައްކާތެރިކަމަށް އަރައިގަންފާނެކަމަށް ބެލެވުން ނުވަތަ އަރައިގަތްކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވުން މި ޙާލަތްތަކުގައި އެ ތުހުމަތު ނިމެންދެން [illegible] [illegible] ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކުރުމުގެ ބާރު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބުނެފައިވާތީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ފަހަނަޅައިގެންދޯ، އެ ނިންމުން ނިހާއީވުމާއި ހަމައަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން ސާފު ސަބަބެއް

ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް އަންގާފައިނުވާކަން ހުށަހަޅައެވެ. އެހެނީ، ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދުގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު މުސާރަނުދޭގޮތަށް އޮފީހަށް ނުކުތުން ކަނޑާލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިދޭނީ މައްސަލަތަކުގެ ތަޙުޤީޤު މަރުޙަލާގައި އަދި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މުއްދަތުގައިކަމަށްވާތީއެވެ.

89. ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު ޖިނާއީ މައްސަލަ ނިމުނުފަހުން، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނާ ގުޅޭ ގޮތުން އިދާރީ މައްސަލައެއް ބަލަހުންދިޔަ ކުރުގައި ބެލިނަމަވެސް، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 260 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އާންމު އުސޫލަކީ، އޮފީހަށް ނުކުތުމުން [illegible] މުސާރަ ލިބޭގޮތުގައިކަމެވެ. އަދި މި ގަވާއިދުގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ބާވަތުގެ ޙާލަތެއްގައިވާނަމަ، މުވައްޒަފު އޮފީހަށް ނުކުތުން ކަނޑާލުމަށް އެދި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ލިޔުމުން ހުށަހަޅައިފިނަމަ، މުސާރަ ނުދީ ބޭއްވޭނީ ފަހަރަކު 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް، 90 (ނުވަދިހަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށްވުރެ އިތުރުނުވާ ގޮތެއްގެ މަތިން އޮފީހަށް ނުކުތުން ކަނޑާލެވިދާނެކަމަށް އެ ގަވާއިދުގެ 260 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން އަންގައިދެއްވާނަމަވެސް، މިފަދަ ހުރަހަކުވެސް، އަދި އެންމެގިނަވެގެން މި މައްސަލަގައި އޮތް ކަމަކަށް ނުދައްކަވައެވެ. އަދި އިސްޝާދު ބަޔާންކުރި ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ހިނގި މައްސަލަ ނިމުނުފަހުން މިފަދަ ފިޔަވަޅު ނަގަން އެދުމުގެ އޮތް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ ސާބިތުކުރުމުން ބަޔާނުގައިވެސް އެފަދަ އެންގުމެއް އަންގާފައިވާކަމުގައެވެ.

90. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއަކީ ކުޑަކުދިންނާއި ޒުވާނުންގެ ކުދިންނާއި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ޚާއްޞަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންނަށް ޚާއްޞަ ރައްކާތެރިކަން ދިނުމުގެ ޙައްޤު ލިބިދޭ މާއްދާކަމަށްވާއިރު، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު އިޖުބާރުކުރާ މަޢުލޫމާތުގައިރު ކުރިމަތިލާ ޖިނާއީ ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގެ ކުރީގެ ތުހުމަތުން ކޯޓާ ބަރީއަވެފައިވާ ޙާލަތުގައި، އެ މައްސަލަ ނިމުމަށްފަހު އޮންނާނެ މަސައްކަތާ ގުޅޭ ޖިނާއީ ތުހުމަތުތަކާއި ބަލާފައި، ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދުގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުގައި އޮތީމަ، އެ މާއްދާގެ

ދަރުން އަންގަންޖެހޭ އެންގުން އެންގިފައި އޮންނަންވާނެއެވެ. އެހެނަސް، ފެންނަން އޮތް ބަޔާނުތަކީ، އެފަދަ އެންގުމެއް އަންގާފައިނުވާކަމެވެ.

91. މީގެ އިތުރުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި މުވައްޒަފުންގެ މުސާރައިން އުނިކުރެވޭ 03 (ތިނެއް) ބާވަތެއް ބަޔާންކޮށްދީފައިވާއިރު،[28] މިއިން ބާވަތަކަށް ނުފެތޭ ފަދައަކުން، އަދި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ބާވަތެއް އޮތަކަސް ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް އަންގާފައިވާތީވެ، މުސާރަ ނުދިނުމަކީ އިޖުރާއަތު ތަސައްވަރުކުރާގޮތެއް ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ. އަދި މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާށް ކަމަށް ބަލައި، ނުވަތަ ވަކިކުރުމަށް ނިންމުމުގެ ކުރިން، މުވައްޒަފު ވަކިކުރުމުގައި ދުސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވާނެކަމަށް ބަލައި، މުވައްޒަފަކަށް މުސާރަނުދީ ވަޒީފާއަށް ނުނުކު ބަހައްޓަމުންދިޔަސް އިޖުރާއަތު ތަސައްވަރުކުރާގޮތް ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ. މީގެ އިތުރުން، މައްސަލަ ޕްރޮބޭޝަން ހުނަހިއި ފަހުން މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވާގޮތުގައި ކަމުގެ އުސޫލުތަކަށް ބަލައިފައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ދިނުމުގައި މުވައްޒަފަކަށް ބަޔާނެއް ދިނުމަށް ފުރުޞަތު ދިނުމަކީ، މުސާރަ ނުދިނުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ފަދަ ޢާއިލީ ސަބަބެއް ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

92. މި ފަދައިން މި ބައްޔިނާތަކަށް ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 257 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ފަދައިން މުސާރަ ލިބިގެންދާ އަދި މުސާރައިން ބާކީ ނަގާފައި ޗުއްޓީ ނުވަތަ ނަގާފައިނުވާ ގޮތަށް މުވައްޒަފުގެ

---

[28] 55 (ނ) ވަޒީފާދޭ ފަރާތަކުން އޭނާގެ މުވައްޒަފުންނަށް ދޭ މުސާރައާއި އުޖޫރައިން އެއްވެސް އެއްޗެއް އުނިކުރެވޭނީ އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގައެވެ.

(1) ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ނުވަތަ ކޯޓުގެ އަމުރަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން އުނިކުރަންޖެހޭ އެއްޗެއް އުނިކުރުން

(2) ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން މުވައްޒަފަކަށް ކުރިއަށްދައްކާ ދެއްކި ނުވަތަ ދަރަންޏެއްގެ ގޮތުގައި ދީފައިވާ ފައިސާ ނުވަތަ ކުރިއަށް ދިނުމަށް ނުވަތަ އޭނާ އުވައްޒަފަކަށް ވިއްކާ މުދަލަކަށް ފިހާރައިން ދޫކުރެވޭ ލޯނުތަކުގެ ނުވަތަ އެނޫން ގޮތަކަށް ޖާގައެއް ދޫކޮށްފައިވާ ނުވަތަ އެނޫން ގޮތަކަށް ޖަމާކުރެވިފައިވާ ކަމަކަށް ލިބޭ ނުވަތަ މުސާރައިގެ އެކުލެވޭ ބާވަތްތަކުގެ ތެރޭގައި ދަރަނީގެ ގޮތުގައި އެއްބަޔަކަށް އުނިކުރަން ލިބިގެންވާ އެ ގޮތަކަށް

އަދާކުރަން ނުވަތަ މުވައްޒަފުންގެ ވިޔަ ސަބަބަކަށް އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތެއްގެ މަތިން ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އުނިކުރުން

(3) އުވައްޒަފުގެ ޙައްޤުތަކާއި ގުޅޭ ނުވަތަ ބޭސްފަރުވާއާ ގުޅޭ ނުވަތަ އިންޝުއަރަންސާ ގުޅޭ ފަންޑުތަކަށް ނުވަތަ ޕެންޝަނާ ގުޅޭ ފަންޑުތަކަށް ދައްކަން ލާޒިމުވާ ފައިސާ އުނިކުރުން

އަބުރަށާއި ކަރާމާތަށް އަސަރުކޮށްފާނެ ކަމަކަށްވާއިރު، އެ ޙިމާޔަތު އަރަށްވާނީ ގަވާއިދުގެ އެ އިޖުރާއަތު ތަންފީޒު ގޮތެއްގެ މަތިން، ކޯޓުތަކުންވެސް ބޭނުންވެއްޖެ، ސަރޫރަތެރި ބާރަލާފައިކަން އެނގޭނެއެވެ.

93. މި އުސޫލު ކަންކަން ބެލި ބެލުމުން، އުސޫލުގެ ބަރާބަރަށް އޮތީ ނުކުތުމުން މާނަކުރުމުގެ އިޖުރާއަތަށް ޢަމަލީ، އެއާ އެއްގޮތަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ޢަމަލުކުރައްވައިފިނަމަ، އަބްދުއްރަޝީދު ހާސިލުވި ފައިދާތަކުން މުސާރަ ދިނުމާއި ނުވާކަމަށް ޢަމަލުކުރާނަމަ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނަށް މަގާމު ނަގައިދިނުމުގެ ނިންމުން އިސްލާމީ ޤާނޫނުގެ ސިވިލް ސަރވިސް ނުސާފުވެފައިވާކަން ބަޔާނެއް ގޮތުގެ ކުރިން ކަމުގެ ކަމަށް އަޑުއެހިފައިވާކަމެވެ. އަދި މިކަމުގައި ހުރި ނިޔަތެއްތެރި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އަމަލުކުރެއްވިފައިވާކަމެވެ.

94. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަމުގެ އަލިގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން 01 ޑިސެންބަރު 2014 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ހިނގައިދިޔަ މުއްދަތަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނަށް މުސާރަ ނަގައިދީފައިވާނީ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅާފައި ވަނީ ޙުކުމްކުރުމުގައި ނިންމާފައެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދީފައިވާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. އަސްލަމް ޝަރީފު**[29] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް އަދި އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނަށް ބާރުއަޅާ ގޮތަށް ކަމުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތް

95. މި ނުކުތާގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އާންމު މަބާދިއުގެ ގޮތުން ވަޒީފާގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި މުޅި މުއްދަތަށް ގެއްލިފައިވާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަކީ ޤާޢިދާއެއްކަމާއި، މުވައްޒަފުން ބޭއިންސާފުން މުއްސަނދިކަމެއް

---

[29] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

ނުލިބޭ ގޮތަށް ބަދަލު ނަގައިދޭންޖެހޭކަމަށާއި، މިފަދަ ޙާލަތްތަކުގައި އެ ފަރާތުން ގެއްލުން ކުރެވޭކަން މަސައްކަތްކުރުމުގެފުރުޞަތާއި އެހެން ވަޒީފާއެއް ނުވަތަ އެ ނޫންގޮތަކުންވެސް އާމްދަނީއެއް ހޯދުން ގެންގުޅެފައިވާތީ ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ވ. އަސްލަމް ވަޙީދު**[30] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވުމާއި، އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުން 22 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާއަށް ނުކުމެފައިވާ ފަރާތްތަކުގެއިންސާފުވާއިރު، ހިނގައިދިޔަ މުޅި މުއްދަތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށްވެސް އެ ފަރާތުން ގެއްލުން ކުޑަކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރިކަން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަމަށް އަދި އެ ވަޒީފާއިން ނުވަތަ އެނގެން އާމްދަނީއެއް ހޯދިކަން ކަނޑައަޅުއްވާ ބާރުއޮތް ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ މުސާރަފްކަމާއި ހިމެނެން އުސޫލުތަކާ ހިލާފަށް ބާރުވެރިކަމެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެން ކަމުގައެވެ.

96. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް ވ. އަސްލަމް ވަޙީދު**[31] ޤަޟިއްޔާއަކީ ގެއްލުއިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބަލާފައި ބިނާކޮށް، ވަޒީފާބަދަލު ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ފަރާތަކަށް ދީފައިވާ ބައްދަލުކަމާއި ގުޅިގެން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ބިނާއެވެ. އެގޮތުން، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ހުރި ވަޒީފާއަށް ޙުޤޫޤުތަކުގެބަދަލު ހަރަކާތްތެރިވާ ބަރުބަރިކަމެއް، ވަޒީފާއަށް ޙުޤޫޤުތަކުގެ ބަދަލު ބަރުބަރިކަމެއް، އަދި ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ޙުޤޫޤުތަކުގެ އަދަދުކުރާއިރު މުވައްޒަފަށް އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ގެއްލުނުފަދަ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ހަމަޔަށްދިނުމުގައި ބަލަންޖެހޭ މިންގަނޑު މި ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވެއެވެ.

97. ވަޒީފާ އަޅުން ދިނުމަށް އަދަދުކުރާއިރު، ވަޒީފާ އަޅުން ދިނުމާއި ހިސާބުވާ މުއްދަތުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދިނުމަށް އަދަދުކުރުމުގައި އެ މުވައްޒަފަކަށް ބޭނުންވާ މުސާރައިއާއި ލިބޭ ގޮތަށް އަދަދުކުރަން އިންސާފުވާ ގޮތް ނިންމުމަކީ، ކޯޓުބަރުޙާތު އެ ދިމާކާ އަދި ވަޒީފާ އަރާތުގެ،

---

[30] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

[31] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

ނުވަތަ އަނެއްވެސް ގޮތަކަށް އާދަޔާއި ކުރަމުން ގޮސްފައިވާނަމަ، ނަގައިދޭން މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި އެ ކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. އަސްލަމް ޝަރީފް**[32] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

98. މިހާރު މި ބަހުސް ކުރެވޭ ނުކުތާގައި ބަޔާންކުރާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކަކީ، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިފަހުން އަދަދުކުރެވޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކެއްނޫނެވެ. މިއީ ވަޒީފާއިން ވަކިނުކޮށް، ވަޒީފާގައި ބަހައްޓާފައި ހުރި މުއްދަތުގައި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރަނުދީ އޮތުމުން ނުލިބުނު މުސާރަކަނޑާފައިވާ މުއްދަތުގައި (އެއީ 22 އޭޕްރިލް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މާޗް 2021 ގެ ނިޔަލަށް) އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް ދައްކަންވާ ފައިސާއެވެ. މި ފައިސާ ދިނުމަށް އަންގާފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި، މުސާރަދީ ނުކުތުން މަސައްކަތްކުރެވޭ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށްކަމުގައިވާތީއެވެ. މީގެ އިތުރުން ބަލާއިރު ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފުންނަށް ލިބިދާނެ ޒިޔާން ބަދަލު ދިނުމުގެ ގޮތުން ނަގައިދިނުމާ ފައިސާއެއްނޫނެވެ.

99. އެހެންކަމުން، މިހާރު މިބަހުސްވާ މައްސަލައިގެ ޙަޤީޤަތްތަކުގެ މައްޗަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. އަސްލަމް ޝަރީފް**[33] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު އުސޫލު ތަޠުބީޤުކުރެވޭނެކަމަކަށް ނުދެކެމެވެ.

---

[32] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

[33] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ރަމަޟާން އިނާޔަތް ނަގައިދީފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށްތޯ

100. މި ނުކުތާގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބަޙުސްކުރައްވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ރަމަޟާން މަހުގެ އިނާޔަތަކީ ވަޒީފާއަދާކުރާ ކޮންމެ ދިވެހި މުވައްޒަފަކަށް ދިނުން ލާޒިމު އެއްޗެއް ކަމަށްވާއިރު، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަކީ 22 އޭޕްރިލް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާ އަދާކޮށްފައިވާ ފަރާތެއްކަމުގައިނުވާތީ، މި މުއްދަތަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް ރަމަޟާން އިނާޔަތް ނަގައިދީފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ. އެހެނީ، މި މުއްދަތުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަކީ އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކޮށްފައިވާ މުވައްޒަފަކަށްވާތީ، އެ މުއްދަތުގައި ފަރާތަކީ ޚިދުމަތް ކޮށްފައިވާ ފަރާތެއްކަމުގައިނުވާތީ ކަމުގައެވެ.

101. ރަމަޟާން މަހުގެ އިނާޔަތާއި ގުޅޭ މާއްދާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނަށް ތަޢާރުފުކުރެވުނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނަށް ގެނެވުނު ފުރަތަމަ އިސްލާހުން 13 އޮކްޓޫބަރު 2008 ގައެވެ. އެ ޤާނޫނަށް 51 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި އިތުރުކުރެވިފައިވާ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރަނީ "ކޮންމެ މުވައްޒަފަކަށްވެސް ރަމަޟާން މަހު އިނާޔަތުގެ ގޮތުގައި އެ މީހެއްގެ މަހު މުސާރައިގެ 1/3 ބައިން ވާ އަދަދަށްވުރެ މަދުނޫން އަދަދަކަށް ފައިސާ އެ އަހަރެއްގެ ރަމަޟާން މަސް ފެށުމުގެ ކުރިން ދޭންވާނެއެވެ." އެހެންކަމުން، މި މާއްދާއަށް 11 ޖޫން 2015 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނަށް 4 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުން އިސްލާހެއް އައިސްފައިވެއެވެ. އެ އިސްލާހުގެ (ހ) ގެ ގޮތުގައިވަނީ "ވަޒީފާ އަދާކުރާ ކޮންމެ ދިވެހި މުވައްޒަފަކަށް ރަމަޟާން މަހުގެ އިނާޔަތުގެ ގޮތުގައި ކޮންމެ އަހަރެއްގެ ރަމަޟާން މަސް ފެށުމުގެ ކުރިން -/3,000 (ތިންހާސް ރުފިޔާ) ދޭންވާނެއެވެ." މި މާއްދާ އަދި ހަމައަށް ބާކީ މި އިސްލާހުގައިވާ ގޮތަށިންނެވެ.

102. ރަމަޟާން މަހުގެ އިނާޔަތާއި ގުޅޭ ގޮތުން އައްވަލަށް ތަޢާރުފުކުރެވުނު މާއްދާއަށް ބެލުމުން "ކޮންމެ މުވައްޒަފަކަށް" ރަމަޟާން މަހުގެ އިނާޔަތް ބަޔާންވާކަން އެނގޭކަމާއި، އަދި މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމުން

މާއްދާގެ ނައްސަން ބެލުމުން، އޭގައިވަނީ "ވަޒީފާ އަދާކުރާ ކޮންމެ ދިވެހި މުވައްޒަފަކަށް" މި އިނާޔަތް ހައްޤުވާކަމުގައެވެ.

103. މި މާއްދާއަށް ބެލުމުން، ޢަވަޟާން ވަރުގެ އިނާޔަތް ހައްޤުވުމަށް މުވައްޒަފު ޚިދުމަތް ދިނުމަކަން މި މާއްދާ މަޙްދޫދުއްނުކުރެއެވެ. ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 12 މޭ 2021 ގައި ކަމަށްވާއިރު، އޭގެ ކުރިއަށް އޭނާއަކީ ވަޒީފާގައި ދެމިހުރި، ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފެއްގެ ގޮތުގައި ބެލެވޭން ދިމާނުވެއެވެ.

104. އެހެންކަމުން، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނަކީ 22 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާގައި ހުރި ފަރާތެއްކަމުގައިވާތީ، މި މުއްދަތަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނަށް ޢަވަޟާން އިނާޔަތް ނަގައިދީފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމުގައި ބެލެވޭން ހަމައެއް އޮތްކަމަކަށް ނުދެކެމެވެ. އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ މި ނިންމުން ޤާނޫނާއި ޚިލާފުވާގޮތް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ބުނެދެވިފައިވާކަމަކަށް ނުދެކެމެވެ.

ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/215 ޤަޟިއްޔާގެ އިސްތިއުނާފު ނިންމަން ފެންނަ ގޮތް

105. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކަންކަމުން ބިނާކޮށް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރެއްވުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެ މައްސަލައިގެ ނިންމުން ބާޠިލުކުރާނެ ސަބަބެއް ނެތް ކަމުގައި ކޯޓަށް ފެނެއެވެ.

އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިތުރު އިސްތިއުނާފު

އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިތުރު އިސްތިއުނާފުގައި ކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަންކަން

106. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިތުރު އިސްތިއުނާފަށް ބަލާއިރު، ޝަރީޢަތުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހެނީ މައިގަނޑު 03 (ތިނެއް) ކަމަކާ ގުޅިގެންނެވެ. އެއީ،

106.1. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ދަސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވެފައިވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށްތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯއާއި،

106.2. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުއްޖަތްތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަކާނުލައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރީޢަތުގެ ނިޒާމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި ޚިލާފަށްތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯއާއި، އަދި

106.3. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާ އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރެވިފައިވޭތޯއެވެ.

ދަސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވެފައިވާކަމަށް ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، އަދި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށްތޯ

107. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ހަވާލާދިނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ފަހުމީ ހަސަން ވ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް**[34] ގަޟިއްޔާއާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަލީ ވަޙީދު**[35] ގަޟިއްޔާއާއެވެ.

108. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ނިންމުމާއި ގުޅޭ ގޮތުން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެއްވި ކަނޑައެޅި ގޮތުން ނައްސަވާ[36] ސީދާ ޖަދަލުކޮށްފައިވާކަމެވެ. އަދި މައްސަލައީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ރިޢާޔަތްކުރި ކަންކަމާއި ގުޅޭ ގޮތުން ސާފު ސީދާ ބަހުސްގެ އުފެއްދުމުގައިވާކަމުންނެވެ. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މައިގަނޑު ޖަދަލަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ފަހުމީ ހަސަން ވ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް**[37] ގަޟިއްޔާއާއި އަދި އެ ކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަލީ ވަޙީދު**[38] ގަޟިއްޔާއާ ޚިލާފަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވާ ކަމުގެ ޖަދަލެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން، އެ ނިންމުމަކީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމުގެ ޖަދަލެވެ.

109. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ފަހުމީ ހަސަން ވ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް**[39] ގަޟިއްޔާގެ 5 ވަނަ ނުކުތާގެ (ބ) ގައިވާ "...ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ ތެރެއިން ކޮންމެ ރައްޔިތަކަށްމެ ހާސިލުކުރަން ޙައްޤުވާ ފުރިހަމަ ޙައްޤުތަކެއް ދިނުމަށް ޓަކައި ހިފާ ބަރޯސާ ކުރެވޭ ޓެކުލަދިނުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ފަރުދުންގެ ތެރޭގައި ކޯޓު ޒުވާލުން ކުރީ ސާބިތުކުރާނުވަގަތިން ހިނދަކު ބަދަލު މިހެއްކަމުގައި ބެލެވެމުގައި ތިލޭގެ

---

[34] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ގަޟިއްޔާ

[35] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/64 ގަޟިއްޔާ (ކޯޓުގެ ހުރުމަތް ކެނޑުމުގެ މައްސަލަ)

[36] 12 މެއި 2021ގެ "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެއްވި ޗިޓު"ގައި ބަޔާންކުރާ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 19 ވަނަ ނަންބަރު

[37] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ގަޟިއްޔާ

[38] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/64 ގަޟިއްޔާ (ކޯޓުގެ ހުރުމަތް ކެނޑުމުގެ މައްސަލަ)

[39] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ގަޟިއްޔާ

ނަފްސު ދިފާޢުކުރުމުގެ ފުރިހަމަ ގެރެންޓީ ހިމެނިފައިވާކަމާއި މި ޙައްޤަކީ ޔުނިވަރސަލް ޑިކްލަރޭޝަން އޮފް ހިއުމަން ރައިޓްސްއާ މަދަނީ އަދި ސިޔާސީ ޙައްޤުތަކާބެހޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާގައި ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ޙައްޤެއްކަމާއި އިންޞާފުވެރި ޝަރީޢަތެއްގެ އަސްލު ރުކުނަކީ ދިފާޢުވުމުގެ ޙައްޤުކަމާއި މި ޙައްޤު ގުޅިފައިވަނީ ދުސްތޫރީ އެތައް ޙައްޤުތަކަކާ ކަމާއި އޭގެތެރޭގައި ޖިނާއީ ޝަރީޢަތަކުން ކުށް ސާބިތުނުވާހާ ހިނދަކު، "އަލްބަރާއަތުލް އަޞްލިއްޔާ" ގެ މަބްދައު ނަފީނުވެ ދެމިއޮތުމުގެ ޙައްޤާއި މުއްތަހަމުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ ކުށުގެ ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ ޙައްޤާ ތުހުމަތުކުރުމާއި ދިފާޢުވުމާ ދެމެދުގައި ހަމަހަމަކަން (ތަވާޒުން) އޮތުމުގެ މަބްދައީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަންތަކާއި ދައުލަތުގެ އާންމު މަޞްލަޙަތާ ދެމެދުގައި ހަމަހަމަ ބެލެންސް ޤާއިމްވެފައި އޮތުމަށްޓަކައި ހާސިލްވެގެން ޙައްޤެއްކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ." އަޣުލަބިއްޔަތު ޤާޟީންގެ ފަރާތުން ބަޔާންކުރައްވާފައިވެއެވެ.

110. އަދި މިގޮތުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. ޢަލީ ވަޙީދު**[40] ޤަޟިއްޔާގެ 4 ވަނަ ނުކުތާގައި "...ދައުލަތުގެ އެހެނިހެން ބާރުތަކާ ހިލާފަށް ކޯޓުތަކުގެ އަމުރުތަކުގެ ތަންފީޛުވުން ބިނާވެފައި އޮންނަނީ، ކޯޓުތަކުން އަދުލު އިންސާފު ލިބޭނެކަމަށް އަދި ކޯޓުތަކުގެ ޙުކުމްތަކާއި، އަމުރުތަކަށް އެންމެން ތަބާވާނެ ކަމަށް ރައްޔިތުން ކުރާ އިތުބާރު ދަމަހައްޓުމުގެ މައްޗަށްކަމާއި، އެ އިތުބާރު ގެއްލިއްޖެނަމަ ދައުލަތުގެ ވުޖޫދު އޮތުމުގެ މައިގަނޑު އެއް ރުކުން ނެތިގެން ދާނެކަމަށް..." ތާކީދުކުރައްވާ ކަމުގައި އަޣުލަބިއްޔަތު ޤާޟީންގެ ފަރާތުން ބަޔާންކުރައްވާފައެވެ.

111. މި ދެ ނިންމުމާ ޙަވާލާދީ، އަޣުލަބިއްޔަތު ޤާޟީންގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އެކަކުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވުން މައްސަލަ ކުރިމަތިލާ ކޯޓުން ސާބިތުނުވާކަމަށް ޙުކުމްކުރެވިފައިވިޔަސް، އަދި އެ ޙުކުމް ނިހާއީވެފައިވިޔަސް، ތުހުމަތުކުރެވުން މައްސަލަ އަލުން ބަލައި، އެ ފަރާތް ފިލުވާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވެގެން ކަމަށް ބަސް ފަޔާ އިމާނުކަމެވެ ނެތް ފަޔާވާބަ

---

[40] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/64 ޤަޟިއްޔާ (ކޯޓުގެ ޙުރުމަތް ކެނޑުމުގެ މައްސަލަ)

ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ މަތީ މަރުޙަލާގެ ބަޔާންކުރަނިވި 02 (ދޭއް) ނިންމުމާ ޚިލާފަށްކަމުގައެވެ.

112. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ފަހުމީ ޙަސަން ވ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް**[41] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލައި، ވަޒީފާއާބެހޭ މައްސަލަތަކުގައި އަމަލުކުރާނީ ގުޅޭ އުސޫލު ފަރުގުކޮށްފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ސަޢޫދުން ނަސީރު ވ. އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް**[42] ގެ ޤަޟިއްޔާގައެވެ.

113. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ސަޢޫދުން ނަސީރު ވ. އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް**[43] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ **މުޙައްމަދު ފަހުމީ ޙަސަން ވ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް** ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ހިނދު މައްސަލައަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤާމަކަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އައްޔަންކޮށްފައިވާ މީހަކު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަޔާންކޮށް ނިންމާފައިވާ ދުސްތޫރީ މައްސަލައެއް ކަމަށްވާއިރު، އެ މައްސަލަ ބަލައި ޙުކުމް ކުރުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ މައްސަލަތަކުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ޤާނޫނަކަށް ނުވަތަ ގަވާއިދަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައި ނުވާއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ މި މައްސަލައަކީ **މުޙައްމަދު ސަޢޫދުން ނަސީރު** ގުޅުންގެ ސުވާލު މިންގަނޑާ ހިލާފުވެގެން ގުޅުންގެ މުއައްސަސާގައި ހަމަޖެހިފައިވާ ގުޅުންގެ ސުވާލު މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އިޖުރާއަތުގެ ބުރުއިން ނިންމާފައިވާ މައްސަލައަކަށްވާއިރު، މި މައްސަލައާއި **މުޙައްމަދު ފަހުމީ ޙަސަން ވ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް** ގެ ޤަޟިއްޔާއާއި ހިނދު މައްސަލައަކީ ތަފާތު ވާޤިޢާތަކާއި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކުން ޤަރާރުކުރެވިފައިވާ މަޤާމު މައްސަލައެއް ކަނޑައަޅާ **މުޙައްމަދު ފަހުމީ ޙަސަން ވ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް** ގެ ޤަޟިއްޔާއަކީ މިފަދަ ވަޒީފާގެ މައްސަލަތައް ބަލައި ފައިސަލާކުރުމުގައި މިސާލަކަށް ރާޖިޢުވާ ޤަޟިއްޔާއަކަށްނުވާކަމުގައެވެ.

---

[41] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ޤަޟިއްޔާ

[42] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

[43] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

114. އެހެންކަމުން، މުޙައްމަދު ޝަމްޢޫން ނަބީލު ވ. އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[44] ޤަޟިއްޔާގައި އިސްވެ ބަޔާންކުރަނިވި ފަދައިން ވަޒީފާއާބެހޭ މައްސަލަތަކުގައި މުޙައްމަދު ފަހުމީ ހަސަން ވ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް[45] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަނޑައެޅުން ތަބަޢުކޮށް، އެ އެއްފަރާތްކުރަންޖެހޭނެއެވެ.

115. ޝަރުޢީ ކޯޓަކުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލައެއް، ޝަރީޢަތުން ސާބިތުނުވާކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވަނިކޮށް އަދި އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ނިންމާފައިވަނިކޮށް، އެ މައްސަލަ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އަލުން ބަލައި، އެކަމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ދަސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމުމީ ޤާބިލު ނިންމުމެއްކަމުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ބުނެއެވެ. މި ނުކުތާގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ބަލާފައިވަނީ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއެވެ.

116. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ދަސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވެއެވެ. އެ ނިންމުމަކީ ޤާނޫނީ ސަބަބުތައް މި ނިންމުމުގެ 15.2 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.

117. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 12 މޭ 2021 ގައެވެ. އަދި އެއީ ޢަމަލުކުރަމުންދިޔައީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އަށެވެ. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބުތައް ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ މި ގަވާއިދުގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 19 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ކަމުގައެވެ.

118. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މައްސަލަ ތުހުމަތު ކުރި ކޮމިޓީ ނިންމުން މަޝްވަރާތަކުގައި، އަދި އޭގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް ޖިނާއީ ދަރަޖައަށް ކުރުމަށް ގަވާއިދާ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ކުރިމަތިވާއިރުވެސް، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު

---

[44] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

[45] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ޤަޟިއްޔާ

ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ބާޠިލުވެފައިވާތީ، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ އިޖުރާއަތާއި ގުޅިގެން ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތަށް ރުޖޫޢަވާންޖެހޭނެކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

119. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މި ނުކުތާގައި ބަލަންޖެހޭނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އާ ޚިލާފަށްތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯއެވެ. މިގޮތުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން މި ގަވާއިދުގެ 282 ވަނަ މާއްދާ ހަވާލާދީފައެވެ. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު،[46] މި މާއްދާ އޮތް ގޮތަކީ، ކޮމިޝަނުން ބެލެވޭނެ ބާވަތުގެ މައްސަލަތައް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނުވަތަ ޝަރުޢީ ކޯޓަކުން ބަލަމުންގެންދާނަމަ، ނުވަތަ ބަލައި ނިންމާފައިވާނަމަ، އެ މައްސަލަ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ނުބެލޭނެކަމުގައެވެ.

120. މި ނުކުތާގެ އަލީގައި މި މައްސަލައިގެ ޙަޤީޤަތްތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މައްޗަށް ޖިނާއީ ތުހުމަތެއް ކުރުވި، އެ ޖިނާއީ ދަޢުވާ ސާބިތުނުވާކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އެ މައްސަލަ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ކުރިއަށް ދިޔައިރު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އެ ޖިނާއީ ދަޢުވާގައި ހިމެނޭ ކަންކަން އިދާރީ ނުވަތަ ސުލޫކީ ބޭނުމަށް ތަޙުޤީޤުކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އެ މައްސަލަ ނިމުނުފަހުން، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބަލާފައިވަނީ އެ ޖިނާއީ ތުހުމަތެއްނޫނެވެ. އެހެނަސް، އެއާ ގުޅޭ ވަޒީފާގެ އިދާރީ ކަންކަމެވެ. އަދި އަޅާފައިވަނީ ވަޒީފާއާ ގުޅޭ އިދާރީ ފިޔަވަޅެވެ.

---

[46] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ ޗެޕްޓަރ 29 (ސިވިލް ސަރވިސްއަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ބެލުން) މި ބާބުގައި އެކުލެވޭ ކޮމިޝަނުން ނުބެލޭނެ މައްސަލަތައް ބަޔާންކުރާ 282 ވަނަ މާއްދާއަކީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު ދުވަހު އޮތް މާއްދާއެވެ. އެހެނަސް، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021/R-141 އިން ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އަށް 8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުން ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ ޗެޕްޓަރ 27، 28 އާއި 29 އަށް އިޞްލާޙު ގެނެސްފައިވެއެވެ. މި މައްސަލައިގެ ބަލަން ރިޢާޔަތްކުރަނީ، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު ދުވަހު އޮތް 282 ވަނަ މާއްދާއަށެވެ.

121. މުވައްޒަފެއްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށްތަކަކީ ވަޒީފާގެ ކުށްތަކެއް ކަމުގައިވުމުން، އެ ކުށް ކުރިކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ކަނޑައެޅުމުގައި ލިބިފައިވާ ހެއްކާއި ޤަރީނާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ ކުށް ނުކުރާ ކަމަށް ވުރެ އެ ކުށް ކުރިކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބުރަވެވޭނަމަ، އެ ކުށް ކުރީ ކަމުގައި ނިންމިދާނެކަމާއި، މިފަދަ ނިންމުންތަކުގައި ބަރޯސާވާ ތަޙުޤީޤީ ރިޕޯޓަކީ އިދާރީ މިންގަނޑުން ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ފުދޭ ރިޕޯޓެއްކަމާއި، މި ރިޕޯޓުގައި ޖިނާއީ ކުށުގެ ޢަމަލާއި ގުޅިގެން މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން އިތުރު ތަޙުޤީޤު ކުރަންޖެހޭ ބައިތަކެއް ހުރިކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައި އޮތުމަކީ، ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އިދާރީ ފިޔަވަޅެއް އެޅުމަށް އޮތް ހުރަހެއްނޫނުކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **އަބްދުﷲ ނަސީމް ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން**[47] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

122. **މުޙައްމަދު ޝަމްޢޫން ނަސީރު ވ. އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް**[48] ޤަޟިއްޔާގައި އިތުރަށް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޖިނާއީ ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައެއްގައި ޖިނާއީ ދަޢުވާކުރުމަށް ފުދޭ މިންވަރަށް ހެކި ނެތް ކަމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ނުވަތަ ޖިނާއީ ތަޙުޤީޤުކުރާ ފަރާތްތަކުން ނިންމާ މައްސަލަތަކުގައްޔާއި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ޖިނާއީ ދަޢުވާއާއި ސާބިތު ނުވާ ޙާލަތްތަކުގައި އެ ފަރާތްތަކުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް ތުހުމަތުކުރެވުނު މީހާގެ މައްސަލަ އުޅޭއިރު އިދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅުމާއި މުވައްޒަފުންގެ ސުލޫކީ މައްސަލަތައް ނިންމުމަށް ޑަބަލް ޖެޕަޑީގެ މަފްހޫމު ހުރަހެއް ނުވާކަމާއި، އެ ފަރާތްތަކުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް އިދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ނުވަތަ ސުލޫކީ ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް މަގުފަހިވާ ސަބަބަށް އިދާރީ މައްސަލަތަކުގައްޔާއި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ މައްސަލަތަކުގައި ވާޖިބަށް ސާބިތުކުރަންޖެހޭ މިންވަރާއި ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގައި ވާޖިބާތައް ޝަރީޢަތަށް ކުރަންޖެހޭ ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ މިންގަނޑުން ކަމަށްވާނީކަމުގައެވެ.

---

[47] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/SC-A/13 ޤަޟިއްޔާ

[48] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

123. މައްސަލައެއްގައި ޖިބިރުކި ހެކިތައް ވަޒަންކުރާއިރު އެ ހެކިތަކުން މީހާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ޢަމަލެއް އެކަށީގެންވާ ޝައްކެއް ނެތް މިންވަރަށް ސާބިތު ނުވިނަމަވެސް އެ ހެކިތަކުން މަދަނީ މިންގަނޑުން ވަޒަންކުރާއިރު އެ މީހަކު އެކަން ކޮށްފައިވާ ކަމަށް ބޮޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭނަމަ އެ ހެކިތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށް މަދަނީ ދަޢުވާކުރުމާއި، އަދި އިދާރީ ފިޔަވަޅު ނުވަތަ ސުލޫކީ ފިޔަވަޅު އެޅުމަކީ ހުއްދަވެގެންވާ ކަމެކެވެ.[49]

124. ޖިނާއީ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭ ފަރާތެއް އެ ޖިނާއީ ދަޢުވާ ސާބިތު ނުވިކަމުގައި ވިޔަސް އެ ވާޤިޢާތުގެ މައްޗަށް ބިނާކުރެވުން މަދަނީ ތަދުބީރުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ސުލޫކީ ފިޔަވަޅު އެޅުމާއި، އެހެނިހެން އިދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅުމަކީ މަނާ ކަމެއް ނޫންކަން **މުޙައްމަދު ޝަމްޢޫން ނަސީރު ވ. އޯޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް**[50] ޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާއިރު، މީހާގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ޖިނާއީ ތުހުމަތު ތަކުން މިނިވަން ބަރީއަކޮށްފައިވި ކަމުގައި ވިޔަސް އޭނާގެ މައްޗަށް ކުރެވޭ އިދާރީ ފިޔަވަޅު ބާޠިލު ނުވާނެކަމާއި، އަދި އެ ތަދުބީރުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން އަޅާފައިވާ ފިޔަވަޅުތަކާއި އިޖުރާއަތުތައް ވެސް ބަލައިގެން ނުވާނެކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޤާސިމް މޫސާ ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން**[51] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

125. އެހެންކަމުން، ޢަބްދުއްރަޝީދު ޙުސައިނުގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ޖިނާއީ ތުހުމަތު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ސާބިތުނުވާކަމަށް ޙުކުމްކޮށްފައިވީނަމަވެސް، އެއަށް ނިސްބަތްވާ ހެކިތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އިދާރީ ތަދުބީރެއް ނޫން، އޭގެ މައްޗަށް ނިންމުން ނިންމިދާނެކަން މަދަނީ ދަޢުވާގެ ކޯޓަކުން ނިންމާފައިވާ

---

[49] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 (މުޙައްމަދު ޝަމްޢޫން ނަސީރު ވ. އޯޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ޤަޟިއްޔާ) ގެ ބަޔާންކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 27 (ނ)

[50] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

[51] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/20 ޤަޟިއްޔާ

އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ނިންމުންތަކުން އެނގޭނީ، މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ނިންމުމުގައި ޤާނޫނީ ގޯހެއް އޮތްކަމަކަށް ނުދެކެމެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހަސަންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަކާނުލައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާ ޚިލާފަށްތޯ

.126 އަބްދުއްރަޝީދު ހަސަންއަކީ ޖިނާއީ ކުށުން ބަރީއަތްވެފައިވާ މީހަކަށްވާއިރު، ޖިނާއީ މައްސަލަ ޝަރީޢަތެއް ހުށަހަޅަން ބޭނުންކުރި ތުހުމަތުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އަބްދުއްރަޝީދު ހަސަން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާއިރު، އަދި މިއީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފު ކޮށްފައިވާކަމެއްކަމަށްވާއިރު، މިކަންކަމަށް އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްނުލާ އަބްދުއްރަޝީދު ހަސަން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި ޚިލާފުކަމުގައި މި ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހަސަންގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވެއެވެ.

.127 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭން ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާއްދާއެކެވެ. މި މާއްދާގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ހެއްކާއި ޤަރީނާއަށް ކަމުގައެވެ.

.128 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ހުންނަންވާނެ ޝަރުޠުތަކާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ބާރުތަކާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ސުލޫކާއި މިންގަނޑުތަކާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ އާންމު އުސޫލުތަކާއި، މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާއި ގުޅޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނެވެ.[52]

---

[52] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

129. "ފަނޑިޔާރުން" މި ތަޢްބީރު އެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި މާނަކޮށްދީފައިވާއިރު،[53] އެ މާއްދާގައި ވަޒީފާގެ ޓްރައިބިއުނަލުގެ މެންބަރުންނެއް ހިމަނާފައެއްނުވެއެވެ.

130. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ **އެންޓިކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން ވ. (ނަން އުނިކުރުމުގައި)**[54] ޤަޟިއްޔާގައި ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝަފީޤު ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ފަދައިން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްއިން މައްސަލަ ނިންމުމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވެފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާއެއް ހުށަހެޅިދާނެކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންވެސް ދެކެމެވެ.

131. މި ނުކުތާގައި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކ. ގުރައިދޫ ސްކޫލުގެ ނަންބަރު GS 145/HR/LTT/2021/02 (16 އޮގަސްޓް 2021) ސިޓީއާއި، މާލެ އަތޮޅު ގުރައިދޫ ކައުންސިލް އިދާރާގެ ސިޓީއަކާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު HPSN-A/2013/09 (10 ފެބްރުއަރީ 2013) ސިޓީއިން މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަމުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވާއިރު، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވެފައިވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައެޅުމުގައި މި ނިންމުމުގެ 15.2 ގައި ތަފްސީލުކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ. މި އިސްތިއުނާފުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ބަޔާންކުރި [illegible] ރިޢާޔަތްކުރިނަމަ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވާ ހެކި ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] ގޮތެއް ނުވަތަ އެ ހެކި ފަރާތުގެ ނަޒާހަތްތެރިކަމާ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި ދެކޮޅުހަދާފައިވާކަމެއް ނުފެނެއެވެ.

---

[53] 3 (ހ) މި ޤާނޫނުގައި އެ އިބާރާތް ބޭނުންކޮށްފައިވާގޮތުން އެހެން މާނައެއް ދޭހަނުވާހާހިނދަކު ފަނޑިޔާރުންނަކީ [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ޤާނޫނަކުން އުފައްދާ ދަށު ކޯޓުތަކުގެ ފަނޑިޔާރުންނާއި، މި ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤާމު ބަލަހައްޓަވާ މީހުންނަށެވެ.

[54] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/333 ފައިސަލާ

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާ އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްގެންތޯ

132. އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ވަކީލުން ބުނެފައިވަނީ އޭނާ ކުރަކަން ތުހުމަތުކުރުމުން އެއް ޤަޟިއްޔާއަކުން ޝަރީޢަތް ހިނގި 04 (ހަތަރެއް) މީހުންގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިބްރާހީމް އަޝްރަފް ސަސްޕެންޑްކުރުމުން، 12 މޭ 2021 ގައި ހަމައެކަނި ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައިގެން އޭނާއަށް މުސާރައިގެ ދޭއިރު އޭނާއާ ދެމެދު އަމަލުކުރިގޮތް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ ގޮތަށް ތަފާތުކުރުމެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ 02 މާރިޗު 2022 ގައި ބޭއްވުނު ހުށަހެޅުން އަޑުއެހުމުގައި ކަމަށްވާތީ، މި ކަމާމެދު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށްވާކަމަށާއި، މިފަދައިން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބައްލަވާންހުރިކަމަށްވެސް، 24 އޯގަސްޓް 2021 ގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ވަކީލުން ހުށަހެޅި ބަޔާނުގައި މިކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމުގައެވެ.

133. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ވަކީލުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމުގައި މިކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ބޭނުންވާ ބަޔާނަށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ވަކީލުން ބުނެފައިވަނީ 04 (ހަތަރެއް) މީހުންގެ މައްސަލަ، އެއް ތުހުމަތުގެ މައްސަލައިގައި ދެމިވާ ހުރިހާ، ހަތަރު މީހުންގެ މައްސަލަ ދެމިވާ ސާބިތުވެފައިވާކަން ނިންމާފައިވާތީ، އޭގެ ތެރެއިން އެކަކު 12 މޭ 2021 ގައި ހަމައެކަނި ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައިފައިވާކަމަށާއި، މިކަމުން އެނގޭ އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ މައްސަލަ ތަފާތުކޮށް ތަފާތުކުރުމަކީ ސިޔާސީ ތަފާތުކުރުމެއްކަމުގައެވެ.[55] މި ނުކުތާ ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ތަފާތުކުރުމުގެ ކަމަށް ވުޖޫދުގައި ނުކުތާތަކުގެ ދެއްކުމުގެ ގޮތުން އެ ފޯމުން އެނގެއެވެ. މިއީ އެއްވެސް ބަޔަކުގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގާ ބަޔާންކުރި، އެ

---

[55] އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ވަކީލުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ "މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު"ގެ 7.10 ވަނަ ނަންބަރު

މާއްދާގެ ދަށުން ފަރުވާ ލިބިދިނުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުމެއްނޫނެވެ. އެހެން އިލްތިމާސް ކަނޑައަޅުވަނީ މަޙްކަމަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތުން އެދޭގޮތަށް މިފަދަ ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅާފައިނުވާތީއެވެ.

134. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލައިގެ ރިޕޯޓް ބަލާއިރު، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ފަރާތުން ބަޔާންކުރާ 24 އޮގަސްޓް 2021 ގައި ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ފަރާތުން ދީފައިވާ ބަޔާނެއް އޮތުމަކަށް ނުދެއްކެއެވެ. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާ ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ފަރާތުން ޚިލާފަށް ވަކިކުރެއްވިފައިވަނީ އެ ފަރާތުން 02 މާރިޗް 2022 ގައި ހުށަހެޅި ޝަކުވާ ބަލާއިރުއެވެ. އެ ބަޔާނުގައި ބުނެފައިވަނީ މި މައްސަލައިގައި ޖިނާއީ ތުހުމަތުކުރެވި އެންމެންގެ ތެރެއިން އެކަކު ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައި މުސާރަދިނުމާއި، އާއްމުކޮށް އަމަލުކުރަނީ ގޮތުން ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނާ ގުޅޭ އަމަލުކުރުމުގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ތަފާތުކުރުމެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

135. ޝުރޫޠާ ބަލާނަމަ މައްސަލައަކުގައި ހުށަހަޅަން ހުރި ހުރި ހުށަހަޅައި ނިމުމަށްފަހު، ދުވި މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ޝުރޫޠާއޮތް ވާހަކަދެއްކުމަކީ ލިޔުމެއް ކުރެވޭ ހުކުމްބޮޑުކަމަށްބަލައިގެން،[56] އަދި މި ބަލާނަމަ، މައްސަލައެއްގައި ހުށަހަޅަން ހުރި ހުރި ހުށަހަޅައި ނިމުމަށްފަހު، ދުވި މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ޝުރޫޠާއޮތް ވާހަކަދެއްކުމަކީ ލިޔުމެއް ކުރެވޭ ހުކުމްބޮޑުކަމަށްބަލައިގެން،[57] ޝުރޫޠާ ބަލާން ހުށަހަޅާފައިވާ، އަދި ހުށަހެޅުމުގެ ނުވަތަ އަދި ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅާފައިވާ، އެ ހުރި ހުށަހަޅަންޖެހުން ސަބަބު ބަޔާންކޮށްދީފައިނުވެއެވެ. މި މަރުޙަލާގައި ހުށަހަޅަން އަދި ހުށަހެޅުމެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ހުށަހަޅަ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އާމިނަތު ނަޒީހާ ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ގަޟިއްޔާގެ[58] ފުރިހަމަ ބެންޗުގެ ބައެއް ދީފައިވާ ޤާނޫނީ އުސޫލު ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތް އެހެންނަމަވެސް ބަލާއިރު ހުރި ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ، ޝުރޫޠާ ބަލާން އެ މައްސަލައިގެ ޤަޟިއްޔާގެ ނުވަތަ ނިމުމެއް

---

[56] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/448 (އިބްރާހީމް ފިޔާޒު ވ. އަޙްމަދު ލުޠުފީ (ޑިރެކްޓަރ ޖެނެރަލް ޕަބްލިކް ސަރވިސް ކޮމިޝަން) ގަޟިއްޔާ

[57] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/01 (ވަޙީދާ މުޙައްމަދު ވ. އިބްރާހީމް މުޢިއްޒުއާއި އަދި އިތުރު ހަތަރު ފަރާތެއް) ގަޟިއްޔާ

[58] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A/20 ގަޟިއްޔާ

ގެންނަންޖެހޭނެކަން މި ކޯޓުގެ **މާޖިދާ އިބްރާހީމް ވ. މާރިސް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް**[59] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާނެއެވެ.

136. ޚުލާޞާ ބަޔާނާއިއެކު އަދު ހުށަހެޅުމެއް ނުވަތަ އަދު ގެއްލުމެއް ހުށަހަޅާފައިވާނަމަ، އެ ހުށަހެޅުން ބަދަލުގެނައުމުގެ ގޮތުން ގޮތް ކަނޑައެޅުމުގައި ބަލާނެ އުޞޫލަކީ، އެއީ ހުށަހެޅުމަކުން ތުހުމަތު ދުވަސްވީ އުޒުރު ހުށަހަޅާފައިނުވާ އަދު ގެއްލުމާ ނުވަތަ އަދު ވާޤިޢާއެއް ތަފްސީލު ހުށަހެޅުމުގައި ބަދަލުކުރާ އުސޫލުތަކަށްވާނަމަ، މި ހުށަހެޅުން ދުވާލާ ބަހާނާއި ކުރިން ހުށަހަޅާފައިވާ ސަބަބެއް އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްދީފައެވެ. އަދި މިހާރު މި އިސްތިއުނާފުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން މި ބަހުސް އުފައްދާފައިވާކަމެއް ނުފެނެއެވެ.

137. އެހެންކަމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާ އަދި 20 ވަނަ މާއްދާއަށް ޚިލާފަށްޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ނިންމަން ޤާނޫނީ އަސާސެއް އޮތްކަމަކަށް ނުފެނެއެވެ.

އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/89 ޤަޟިއްޔާގެ އިތުރު އިސްތިއުނާފު ނިންމުން ފެންނަގޮތް

138. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގެ ނިންމުމާއި ދެކޮޅަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ މައްސަލައިގެ ނިންމުން ބާޠިލުކުރާނެ ވަޖެއް ނެތް ކަމުގައި ކަނޑައަޅަން ފެނެއެވެ.

---

[59] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-A/411 ޤަޟިއްޔާ

ފަނޑިޔާރު ފާޠިމަތު ޚަދީޖާގެ ރައުޔު

139. ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދުގެ ރައުޔަށް އަހުރެން ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަނީޙް ޢަބްދުﷲގެ ރައުޔު

140. ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދުގެ ރައުޔަށް އަހުރެން ތާއީދު ކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބާޠިލްކޮށްދިނުން[60]

141. މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ހުކުމްކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހައްޤު މައްސަލައިގެ ޚަޞްމުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އާންމު އުސޫލެއްގެ ގޮތުން[61] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.[62] މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހަވާލުކުރައްވާނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހަވާލުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.[63] އެހެނަސް، ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ ކޮޕީ ނުލިބި ބިނާކޮށްފައިވެސް އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[64]

---

[60] ކޯޓުން މައްސަލައިގެ ޙުކުމްކުރުމަށްފަހު، އެ ޙުކުމް އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހައްޤު ލިބިގެންވާފަރާތަށް، ކޯޓަށް، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހައްޤުގެ ބޭނުން ވަގުތު ޚަޞްމުންނަށް ސާބިތުކޮށްދިނުމަށްފަހުގައި، އަދި މިކަން ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގައި ބާޠިލްކޮށްފައިވާކަމުގައި މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 268 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރެއެވެ.

[61] މިކަމުގައި ދެވޭ އިސްތިސްނާ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރެއެވެ.

[62] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[63] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

[64] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)

ޙުކުމް

ދެންފަހު، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ސަބަބުތަކާއި އެފަދައިން ޙުކުމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، އަދި އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ ނިންމުން ބާޠިލުކުރަންޖެހޭ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކުރީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބެލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ފާޠިމަތު ފަރްހީޔާ

ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ޝަނީޢް ޢަބްދުﷲ